

Bulletin 1

12. 1. 2024

Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR
www.zdravotnickoedbory.cz

Každý odborář je vlastně takový malý zázrak

Novoroční úvodník by měl být optimistický. Život v posledním období ovšem optimistický není. Nehledám na holé dlani chlup, ale když od vládních politiků stále slyším, jak se máme dobře a že pan premiér vlastně neví, co bychom více chtěli, tak se v kontextu reality ptám, kdo z nás dvou žije ve skutečném světě. Video, ve kterém premiér komentuje, že Němci mají levnější a kvalitnější potraviny, jsem považovala za fake. Nevěřila jsem, že odpovědný politik by mohl něco takového natočit a nechat bez reakce.

Možností má vláda nepřeberně. Otázkou je, jak na inflaci, ceny potravin, energií a rostoucí chudobu bude reagovat. Reakce jsou zatím bídné a další negativní dopady vládních a následně poslaneckých rozhodnutí letos pocítíme všichni. To, že vláda neřeší problémy většiny obyvatel, je fakt. A tvrzení, že za vše může Babiš, už také není in.

Horší ovšem je to, co nás čeká. V posledních týdnech loňského roku jsme dostali první část novel zdravotnických zákonů. Zásadní změny systému jsou v nich nyní pouze „dobrovolné“, ale za tím, co se jednou prolomí, může následovat smrt. Novinky, které na první pohled vypadají jako přívětivé pro pacienty, v konečné fázi mohou mít zásadní negativní dopady do celého systému.

Plné přenesení zodpovědnosti za poskytovanou zdravotní péči na zdravotní pojišťovny je v naprosté kontradikci toho, že ten, co platí, také rozhoduje. Pojišťovna

se z principu má chovat jako řádný hospodář a jejím cílem je šetřit. Představy managementů zdravotnických zařízení a pojišťoven se léta nepotkávají. Proč pojišťovny, které mají na úctech v rozporu se zákonem miliardy, nezlepší péči o pacienty? Proč se musíme ve sbírkách skládat na nemocné děti? Bude to, když vše bude řídit pojišťovna, lepší? Za odbory říkáme, že určitě nebude, a proto navrhované změny odmítáme. Za pravdu nám dává i negativní příklad řízení zdravotnictví pojišťovnami na Slovensku.

Stále častěji se ozývá, že máme hodně nemocnic akutní péče, že by se mělo výrazně redukovat. Sílí hlasy, že se má vytvořit sociálně-zdravotní pomezí. Za odbory jsme léta posilování lůžek následně a dlouhodobé péče podporovali. Nynější návrhy ovšem řeší především socioekonomický problém = úhrady klientů a pacientů.

úvodník

Restrukturalizace lůžkového fondu a dramatické omezení akutní péče bude mít nedozírné následky. Ano, medicína se vyvíjí, ale my zapomínáme, že člověk jako tvor je pořád stejný, a to ve všem. Nepoučili jsme se z koronavirové pandemie, rychle zapomínáme, že jsme z krajů, kde je nízký počet lůžek na počet obyvatel, převáželi pacienti v kritickém stavu přes celou republiku a že se dokonce zvažoval převoz do Německa, Polska...

My odboráři nejsme dogmatici, ale realisté. A chceme mít vše podložené daty a relevantními studiemi. Nechceme zhoršit standard péče, chceme ho zvýšit. Nechceme se dívat do Velké Británie, kde mají záchranáři pacienta v sanitce i více než 12 hodin, a to z důvodu, že nemají dostatek personálu a nemocnic. Naše péče je na vysoké úrovni a my odmítáme snižování laťky.

Stejná je situace v sociálních službách. Po mnoha letech máme kvalitně zabezpečenou péči. Naše domovy jsou moderní a přívětivé. Jediné, co v mnoha z nich přívětivé není, jsou podmínky pro personál. Lidi, kteří pečují o jiné, je nutné zaplatit. Paradoxem je, že i v této situaci jsme sami. Zaměstnavatelé si téměř denně stěžují, že jim chybí pečovatelé, sociální pracovníci a také další zaměstnanci. Naše požadavky na zvýšení platů zaměstnanců a peněz do sociálních služeb ovšem nepodpořili.

Jsme svaz, který je pestrý. Vedle zaměstnanců sociálních zařízení, nemocnic, lázní, záchraneky máme také hygienickou službu. Snižování ochrany veřejného zdraví, osekávání kompetencí hygieniků a jejich snižování

pokračování na straně 2

obsah

Výkonná rada v lednu	
PhDr. Marie Klírová	...str. 2
OS u Jurečky	
Mgr. Jana Hnyková	...str. 3
Sociální služby – nekonečný příběh	
Bc. Dagmar Žitníková	...str. 3
Připravované změny - důchody	
Mgr. Jana Hnyková	...str. 4
Změny v odměňování - 2024	
Mgr. et Ing. Štěpánka Řandová	...str. 5
Změny v benefitech - 2024	
Kamil Kubáň	...str. 6
Změny – konsolidační balíček	
Mgr. et Ing. Štěpánka Řandová	...str. 7
Služby ve zdravotnictví až 24 hodin	
JUDr. Dominik Brůha, Ph.D.	...str. 7
Záchranka jistí a sleduje	
Jakub Štětka, DiS.	...str. 10
Výkonný výbor EPSU	
Ing. Ivana Břeňková	...str. 11
V Bruselu o sociálních službách	
Ing. Ivana Břeňková	...str. 13
Královéhradecká KR - termíny	
Zuzana Netolická	...str. 14
Mikuláš na Královských Vinohradech	
Mgr. Andrea Osmančíková	...str. 14
Čtyřlístek na adventních zájezdech	
Ing. Gabriela Kupcová	...str. 15
Z plzeňské FN do Lipska	
Jana Zavadová	...str. 16
Sbírka od 7. 12. do 31. 12. 2023	
JUDr. Hana Lisá	...str. 16
Je dobré, že se informujeme	
lic. Ivana Burešová	...str. 17
Příspěvky jako odečitatelná položka	
Mgr. et Ing. Štěpánka Řandová	...str. 17
Potvrzení ZO o zaplacených příspěvcích	
	...str. 18
Pokyny pro platbu členských příspěvků a příspěvků do ZF	
Mgr. Lubomír Francel	...str. 19
Příspěvky v regionálních organizacích	
	...str. 20
Hlášení k platbě odvodů	
	...str. 21
Hlášení – nepracující důchodci	
	...str. 23
Platba příspěvků do ZF	
	...str. 24

BULLETIN

Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče České republiky

Vydává v Praze

OSZSP ČR IČ 225509

v Nakladatelství Květa Dědovská.

Redaktorka PhDr. Marie Klírová

Adresa redakce: OSZSP ČR,
Koněvova 54/1107, 130 00 Praha 3,

telefon: 267 204 316,

fax: 222 718 211,

e-mail: klirova.marie@cmkos.cz,

internet: www.zdravotnickoedbory.cz

13. prosince

* V základní odborové organizaci Chovánek – dětské centrum se konala členská schůze, kde se řešila budoucnost této organizace. Za vedení OS se zúčastnila místopředsdkyně Jana Hnyková.

* Místopředseda OS Lubomír Francel se on-line zúčastnil jednání o navýšení mezd ve Státních léčebných lázních Janské Lázně v roce 2024.

14. prosince

* Na Ministerstvu zdravotnictví jednala Strategická skupina pro personální stabilizaci resortu zdravotnictví. Obsahem byly návrhy na zřizování dětských skupin, vytváření rovných příležitostí při zaměstnávání ve zdravotnictví a statistická data Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR. Jednání se účastnila předsdkyně OS Dagmar Žitníková.

* V odpoledních hodinách se konal webinar pro členy odborového svazu pod názvem „Pracovněprávní novinky pro rok 2024“, přednášel JUDr. Dominik Brůha, Ph.D.

18. prosince

* Na OS se s předsdkyní Dagmar Žitníkovou a místopředsdkyní Janou Hnykovou sešli regionální manažeři a inspektori BOZP na pravidelném metodickém dni.

19. prosince

* Na poslední poradě v roce 2023 řešilo vedení OS projekt stabilizace členské základy a spuštění intranetu odborového svazu. Smyslem všech aktivit je přiblížit členům i nečlenům práci odborů.

21. prosince

* Předsdkyně OS Dagmar Žitníková se spolu s zástupci odborů z Uherskohradištské nemocnice sešla s hejtmánem Zlínského kraje Radimem Holišem kvůli odměňování zaměstnanců a přesčasové práci lékařů a dalších zdravotníků od 1. ledna 2024. Jednání se konalo ve velmi konstruktivní atmosféře. Hejtmán přislíbil, že se podle potřeby zúčastní i jednání přímo v nemocnici.

3. ledna

* Předsdkyně OS Dagmar Žitníková a místopředsdkyně OS Jana Hnyková se spolu s vedoucí právního a sociálního oddělení OS Ivanou Břeňkovou sešly s ministrem práce a sociálních věcí Marianem Jurečkou. Obsahem jednání bylo odměňování zaměstnanců v sociálních službách a jejich zařazování do platových tříd.

9. ledna

* Jednala výkonná rada OS.

* Odpoledne se konalo on-line jednání se ZO Barevné domky Hajnice, tématem byly společně závěry z podnětů na Krajský úřad Královéhradeckého kraje. Zúčastnili se místopředsdkyně OS Jana Hnyková, místopředseda OS Lubomír Francel a právníčka Zuzana Dufalová.

Každý odborář je vlastně takový malý zázrak

pokračování ze strany 1

a nízké platy řešíme řadu let. Prevence a další činnosti, které jim byly většinou odebrány, se plíživě podepisují na celkovém stavu populace. Systém se nahradit nedá. Epidemiologické sledování, očkování, kontrola potravin, to vše postupně z hygieny vypadává, stejně jako zdravotníci. Další demontáž by znamenala dokončení rozvratu.

Nakonec ovšem nezbyvá, než se ptát, zda to vše nejsou záměry.

Chceme zdravé lidi, vyléčené pacienty, spokojené klienty? Nebo chceme podnikatelské prostředí, které přináší zisk jednotlivcům a neřeší celek? Dosud moc optimistická nejsem, ale každý z nás ví, že po noci přijde den. Albert Einstein řekl: „Existují dva způsoby, jak prožít život. Jedním je žít, jako by zázrak nebylo nic. Druhým je žít, jako by zázrak bylo vše.“ A já věřím, že každý odborář je vlastně takový malý zázrak. Člověk, který se nestará jen o sebe, ale i o jiné.

Na konci roku jsem svým kolegům a kamarádům posílala citát, který popisuje vše „V dějinách dosáhli neznámí muži a ženy zdánlivě nemožného. Jak? Řídili se silným morálním kompasem, měli hodně odvahy, naděje a vytrvalosti.“ Přejme si, ať jsme i v tomto roce pospolu, ať jsme solidární a ať dokážeme i v budoucnu věci měnit ve prospěch nás všech.

Bc. Dagmar ŽITNÍKOVÁ,
předsdkyně OS,
zitnikova.dagmar@cmkos.cz

Výkonná rada v lednu

První jednání výkonné rady v novém roce se sešlo v úterý 9. ledna. Zabývalo se systémem poskytování právních rad a právní pomoci v nadcházejícím období, protože právníčka odborového svazu Štěpánka Řandová odchází v polovině ledna na mateřskou dovolenou. Podrobné informace budou zaslány do odborových organizací.

Členové výkonné rady projednali podobu jarních porad vedení odborového svazu s předsedy odborových organizací a jejich zástupci a souhlasili s tím, aby se konaly v březnu, případně začátkem dubna, vždy pro několik krajů společně, a to v Praze, Plzni, Pardubicích, Brně a Ostravě. Členové odborových organizací by si místo vybrali podle nejvýhodnějšího dopravního spojení. O přesných datech a místech konání budou odborové organizace včas informovány, účast budou koordinovat regionální manažeři.

Členové výkonné rady svolali jednání krajských konferencí od-

borového svazu v termínech září a říjen 2024. Konkrétní termíny pro jednotlivé konference budou stanoveny na základě rozhodnutí vedení OS podle volných kapacit pro jednání krajských konferencí.

Členové výkonné rady schválili pro jednání krajských konferencí klíč, podle něhož každá odborová organizace má právo na jednání krajských konferencí vyslat za svoji odborovou organizaci dva delegáty. Odborová organizace s počtem členů více než 200 může zvolit a delegovat za každý další započatý počet 200 členů dalšího jednoho delegáta.

Členové výkonné rady schvá-

lili členy Sněmu ČMKOS na rok 2024 za odborový svaz:

Dagmar Žitníkovou, Janu Hnykovou, Lubomíra Francela, Romana Citterberga, Andreu Drexlerovou, Martinu Hvozdenskou, Evu Nájemníkovou, Libuši Pavlíkovou a Moniku Stejnerovou. Schválili také náhradníky Jana Šustu a Janu Procházkovou.

Výkonná rada projednala aktuální dění ve zdravotnictví a v sociálních službách, vyslechla si informaci předsdkyně dozorčí rady OS Libuše Pavlíkové (všechny kontrolované dokumenty byly bez závad), informace o situaci v jednotlivých krajích a o činnosti sekcí odborového svazu.

Příští jednání výkonné rady se bude konat 12. a 13. února.

PhDr. Marie KLÍROVÁ,
redaktorka Bulletinu a webu OS,
klirova.marie@cmkos.cz

Foto autorka

OS požadoval u ministra Jurečky lepší odměňování v sociálních službách

Ve středu 3. ledna 2024 se uskutečnilo na Ministerstvu práce a sociálních věcí jednání s ministrem Marianem Jurečkou a vrchní ředitelkou Zdislavou Odstrčilovou. Za náš odborový svaz se jednání zúčastnily předsedkyně Dagmar Žitníková, místopředsedkyně Jana Hnyková a vedoucí právního a sociálního oddělení Ivana Břeňková. Hlavním bodem jednání bylo navýšení platů a mezd zaměstnanců v sociálních službách.

- Sociální služby se stávají neschopné konkurence, ubývají zaměstnanci a noví nepřicházejí.

- Již druhý rok nebyly navýšeny platové tabulky.

- Fond kulturních a sociálních potřeb se od 1. ledna 2024 v rámci úsporného balíčku snížil z 2 % na 1 %, což omezí i to málo, co mohly sociální služby svým zaměstnancům nabídnout.

- Neexistuje žádná výrazná motivace zaměstnanců zůstat pracovat v sociálních službách.

- Podle posledních statistik chybí v sociálních službách oproti roku 2020 o dva tisíce zaměstnanců více. Přitom populace stárne a sociálních služeb je čím dál tím více potřeba. Ale bez zaměstnanců to nepůjde!

Na konci roku 2023 udělal odborový svaz průzkum, jehož se zúčastnilo 104 respondentů, členů odborového svazu, kteří pracují v různých druzích sociálních služeb. Z průzkumu vyplynulo, že v 84,6 % nebyla v roce 2023 vůbec navýšena mzda nebo plat v základním tarifu. Většinou nebylo zvýšeno ani osobní ohodnocení. Zvýšeno bylo pouze

u 12,5 % respondentů a částka zvýšení činila v průměru 700 Kč. Nebyly navýšeny ani zvláštní příplatky. Odměny byly vypláceny ve 42,5 % 1x ročně, ve 43,3 % 2x ročně a v 12,5 % to bylo 4x ročně. Průměrná odměna činila 5000 Kč.

Všechny tyto argumenty na jednání s ministrem Marianem Jurečkou zazněly.

Zástupkyně odborového svazu vznesly jasný požadavek na navýšení platových tarifů v příloze č. 1 a č. 2. Příloha č. 1 se týká dělnických profesí a THP zaměstnanců a příloha č. 2 se vztahuje na pracovníky v sociálních službách a sociální pracovníky.

Odborový svaz vyvolá jednání s představiteli Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR a pokusí se je přesvědčit o společném postupu a tlaku na jednotlivé koalici předse- dy a vládu.

Ministr Jurečka připomněl, že do sociálních služeb jde dost finančních prostředků vzhledem k navýšení plateb ve vyhlášce č. 505/2006 Sb. uve- dené v platnost od 1. 1. 2024. Plánuje se navýšit příspěvek na péči od 1. 7.

2024 a dotace do sociálních služeb byly mírně navýšeny i na letošní rok.

Řekl, že chápe požadavky odborového svazu, ale musí se o nich vyjednávat dál. Určitě je tu i prostor, jako ve zdravotnických lůžkových zařízeních, aby se zvýšila nenáročná část platů u zaměstnanců o 5 % a ve mzdové oblasti se navýšil základní tarif mezd minimálně o tato %.

Pokud chceme zachovat sociální služby, musí v nich pracovat kvalitní zaměstnanci, kteří se ocení nejen společensky, ale i po finanční stránce, jinak to nepůjde.

Zástupkyně odborového svazu spolu s požadavkem na navýšení platových tabulek Marianu Jurečkovi jako geščímu ministrovi pro tvorbu platových tarifů sdělily požadavek i na navýšení nařízení vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců. V našem odborovém svazu se to týká především členů pracujících jako úředníci

na krajských hygienických stanicích.

V dalších bodech se s ministrem projednávala úprava katalogu prací a zařazení zaměstnanců v sociálních službách do platových tříd podle skutečně vykonávané práce. V současné době odborový svaz řeší zařazení zaměstnanců v některých pobytových službách v Olomouckém kraji. Budou tam vyslaní zástupci MPSV ke zjištění a upřesnění výkladu katalogu prací.

Jednání 3. ledna 2024 bylo velice podnětné a věříme, že se situace v odměňování v sociálních službách posune, ráda bych napsala o velkém kus, dál. Možná se vyřeší i výklad katalogu prací a zaměstnanci v přímé péči budou zařazení do platových tříd podle vykonávané práce dle její složitosti, odpovědnosti a namáhavosti.

Mgr. Jana HNYKOVÁ,
místopředsedkyně OS,
hnykova.jana@cmkos.cz

Sociální služby – nekonečný příběh dohadování o penězích

Sociální služby jsou z hlediska veřejných služeb Popelkou, a to přesto, že se odbory dlouhá léta snaží, aby se situace zaměstnanců zlepšila. Vývoj platů a mezd se ve veřejných službách dá velmi dobře predikovat i z hlediska názorových postojů vládnoucích stran. V případě pravice opakovaně narážíme na nesouhlas se zvyšováním platových tarifů a na názor, že jen liberalizace platů přinese to správné ocenění pro každého zaměstnance. V minulosti jsme se setkávali i s názorem na zrušení platových tarifů (určitě si vzpomenete na ministra Jaromíra Drábka z TOP 09).

Od roku 2006 do roku 2012 jsme se snažili každý rok o zvýšení finančních prostředků na dotace pro poskytovatele. Vše bylo marné, více než 6 let byly dotace v podstatě stejné, a to že se nesnižovaly, bylo jen díky každoročním protestům odborů a dalších aktérů. Koloritem bylo každoroční vyhlášení stávkové pohotovosti a další protesty spolu s partnery. Jsem pamětník, nikdy nezapomenu na větu ministra financí (Miroslav Kalousek TOP 09) z roku 2010, kdy mně sdělil, že sport je důležitější než senioři a potřební. Věci veřejné následně výmě-

nou za zvýšení dotací pro sportovce podržely vládu.

Následně přišly levostředové vlády a s nimi opakovaně zvýšení dotací a také pravidelný růst platů a mezd. Do sociálních služeb jezdila pravidelně jak ministryně Jana Maláčová, tak premiér Andrej Babiš. Problém nebyl ani s odměnami za péči o klienty v období pandemie nemoci covid-19. Sociální služby šly příkladem i pro zdravotnictví.

No a teď jsme s naší současnou pravicovou vládou zase zpátky. Je to jako v pohádce o kohoutkovi a sle-

pičce. Chodíme za premiérem Fialou, za předsedy koaličních stran, za ministrem Jurečkou. Od roku 2021 požadujeme zvýšit platy a mzdy v sociálních službách. Jednání jsme absolvovali nespočet, argumentovali jsme, dodávali podklady, předkládali návrhy. Náš poslední návrh k navýšení dotací v rozpočtu na rok 2024, které měly mít účelové vymezení na zvýšení platů a mezd, si dokonce osvojila opozice, což jsme velmi kvitovali. Vládní strany ovšem mají jiné priority a zvýšení dotací neprošlo.

Z hlediska zlepšení pracovních podmínek a odměňování zaměstnanců je zásadní spolupráce se zaměstnavateli. V minulých letech jsme spolupracovali, předkládali jsme společné návrhy na zvýšení dotací a platů. Ovšem vloni byl jejich postoj odlišný. Zaměstnavatelé v září na jednání tripartity nepodpořili návrh odborů na zvýšení dotací pro poskytovatele sociálních služeb

a návrh na zvýšení tarifů pro všechny zaměstnance ve veřejných službách.

Proto jsem nyní moc ráda, že teď opět hledáme společná řešení a že jsme v oblasti udržení pracovníků v sociálních službách na jedné lodi. Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR nás informovala, že budou předkládat ministru práce a sociálních věcí návrh na zvýšení platových tarifů o 5 % pro zaměstnance, kteří jsou uvedeni v příloze č. 1, a to od 1. 4. 2024. Po vzájemné konzultaci jsme došli ke shodě, že zaměstnavatelé podpoří návrhy odborového svazu na zvýšení platových tarifů nejen pro zaměstnance v příloze č. 1, ale také v příloze č. 2. Termín zvýšení tarifů obou tabulek budeme řešit s MPSV.

Před sebou máme ještě kus práce, ale na to jsme zvyklí.

Bc. Dagmar ŽITNÍKOVÁ,
předsedkyně OS,
zitnikova.dagmar@cmkos.cz

Připravované změny v rámci důchodové reformy

V prosincovém čísle Bulletinu jsem slíbila v článku „Sociální tripartita jednala o připravované legislativě a dotacích“, že se v příštím čísle vrátím k důchodové reformě a změnám, které nás v možná v budoucnu čekají. Ministerstvo práce a sociálních věcí na všech změnách pilně pracuje, a tak se dá očekávat, že některé spatří světlo světa. Píšu možná, protože máme před sebou dlouhý legislativní proces, během kterého může nastat ještě mnoho změn.

Připravované změny, které nám byly 7. prosince na jednání tripartitního pracovního týmu pro sociální otázky představeny, by měly přinést do oblasti základního důchodového pojištění parametrické úpravy, jež by měly posílit finanční a sociální udržitelnost. Důchody, neboli nově dávky důchodového pojištění, by měly podle předkladatelů zůstat prostředkem k zajištění hmotného zabezpečení ve stáří, při invaliditě a při úmrtí živitele rodiny. Výše tohoto zabezpečení by měla být důstojná a přiměřená předchozím dlouhodobým zásluhám pojištěných osob.

V listopadu byl návrh předložen do vnějšího připomínkového řízení a v únoru letošního roku by ho mělo MPSV předložit na vládu. Od 1. října 2023 byla přijata novela zákona č. 270/2023, která přinesla řadu úsporných opatření v oblasti valorizace důchodu a snížení motivace občanů odchodu do předčasného důchodu. Další návrhy úprav by měly podle zástupců MPSV směřovat k opatřením, která si dovolím níže stručně popsat a některé části i odcitovat z předložených materiálů:

Opatření k důchodovému věku:

„Zavedení mechanismu navazujícího hranici pro odchod do starobního důchodu na naději dožití. Navržená úprava tak naváže důchodový věk na statisticky změřené demografické ukazatele, zachová maximální dosažitelnou míru předstihu.“

Opatření k zpomalení růstu nově přiznaných důchodů:

„Navrhuje se zavést postupné parametrické úpravy směřující ke zpomalení růstu nově přiznávaných důchodů. V období let 2026 až 2035 se bude postupně snižovat zápočet osobního vyměřovacího základu do první redukční hranice. Cílovým stavem je snížení na 90 % pro důchody přiznané v roce 2035 a později.“

Zavedení fiktivního vyměřovacího základu:

Mělo by se dojít „k ocenění výchovy dítěte u prvních dvou dětí místo výchovným fiktivními vyměřovacími základy. Pro nově přiznávané důchody již nebude od roku 2027 důchod zvyšován za výchovu prvních dvou dětí o 500 Kč. Doba péče o tyto dvě děti bude oceněna za období od narození do 3 let věku dítěte fiktivním vyměřovacím základem ve výši průměrné mzdy.“

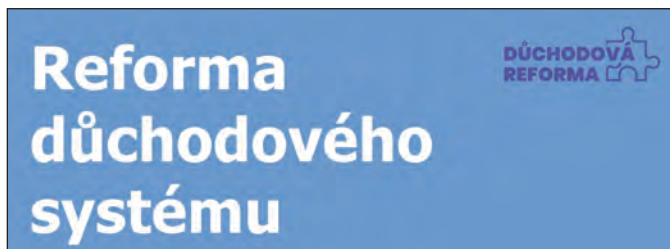
S tím souvisí „zavedení fiktivního vyměřovacího základu pro ocenění doby péče o osoby závislé.“ Fiktivní vyměřovací základ by se měl „uplatnit místo vyloučené doby u osob pečujících o osoby závislé, výše fiktivního vyměřovacího základu je navržena podle stupně závislosti osoby, o kterou je pečováno.“

Opatření směřující ke sdílení vyměřovacích základů manželů:

Další opatření směřuje „k dobrovolnému sdílení vyměřovacích základů manželů a registrovaných partnerů. Od roku 2027 se budou moci manželé nebo registrovaní partneři rozhodnout, že si mohou rozdělit dosažené vyměřovací základy (příjmy) napůl za období, kdy oba pracovali s účastí na pojištění.“

Opatření, které povede k zvýšení minimální procentní výměry všech důchodů:

„Zvýšení minimální procentní výměry starobního důchodu a invalidního důchodu pro invaliditu III. stupně na 10 % průměrné mzdy a tomu odpovídající adekvátní navýšení minimální procentní výměry u ostatních druhů důchodu.“

Opatření směřující k polovičnímu krácení procentní výměry předčasného starobního důchodu u osob, které získaly aspoň 45 let doby pojištění:

Navrhuje se „poloviční krácení tzv. předčasného starobního důchodu při získání 45 let pojištění a do toho se bude započítávat výdělečná činnost, péče o dítě či o osobu závislou na péči jiné fyzické osoby a základní vojenská služba.“

Opatření k zhodnocení doktorského studia:

Další opatření má pomoci studentům doktorského studia „k hodnocení úspěšně dokončeného doktorského studia jako náhradní doby pojištění. Vzhledem k tomu, že doba doktorského studia je kromě doby studia na vysoké škole rovněž dobou výkonu vědecké a pedagogické činnosti, navrhuje se zavést nový typ náhradní doby pojištění, jímž bude doba úspěšně dokončeného prvního studia v doktorském studijním programu uskutečňovaném vysokou školou v ČR v prezenční formě studia v období po 31. 12. 2009, a to v maximálním rozsahu trvání standardní doby doktorského studia, tj. v rozsahu 3 nebo 4 let podle stanovené délky studia pro jednotlivé obory.“

Další opatření směřuje k snížení věku potřebného pro vznik nároku na tzv. odložený starobní důchod:

„Snížení věku potřebného pro vznik nároku na tzv. odložený starobní důchod. Navrhuje zkrátit dobu, za kterou vznikne nárok na odložený starobní důchod z důchodového věku muže stejného data narození + 5 let na + 2 roky. Změna právní úpravy je vedena především snahou pomoci pojištěncům, kteří ze závažných a mnohdy objektivních důvodů nemohli získat v době do dosažení důchodového věku potřebnou dobu pojištění.“

Opatření k prodloužení lhůty pro obnovu nároku na vdovský/vdovecký důchod:

Navrhuje se „prodloužení lhůty pro obnovu nároku na vdovský/vdovecký důchod z 2 let na 5 let. Praxe ukazuje, že současné nastavení je příliš restriktivní zejména vůči osobám blížícím se důchodovému věku. Jeví se proto potřebné vrátit se k právní úpravě platné před 1. 1. 2012 a prodloužit lhůtu pro obnovu nároku tak, aby opět činila 5 roků.“

Další změny, o kterých se uvažuje, a budou se s největší pravděpodobností připravovat, nejsou obsahem připravovaných současných novel.

- Mezi ně patří sleva na pojistném na důchodové pojištění pro pracující důchodce, které by mělo motivovat k práci v důchodovém věku. Důchodci by neplatili část pojištění ve výši 6,5 %.
- MPSV se zabývá také snížením důchodového věku pro zaměstnance pracující v rizikových podmínkách. Podmínkou předčasného odchodu do důchodu jsou zaměstnanci, kteří pracují v riziku, a rizika nelze ovlivnit ochrannými pomůckami. Současně Ministerstvo zdravotnictví pracuje na komplexní analýze dat invalidity a dočasné pracovní neschopnosti za minulých 10 let s cílem získat objektivní datovou základnu pro rozšíření okruhu osob.

Odborový svaz se bude ke všem navrhovaným změnám vyjadřovat v rámci připomínkového řízení.

Mgr. Jana HNYKOVÁ, místopředsedkyně OS,
hnykova.jana@cmkos.cz

Přehled změn v oblasti odměňování a sociálního zabezpečení zaměstnanců v roce 2024

Stejně jako na začátku každého roku i letos dochází ke změně řady právních předpisů v oblasti pracovního práva, odměňování a sociálního zabezpečení zaměstnanců. Účelem následujících řádků je proto seznámit čtenáře se základním přehledem změn, ke kterým v letošním roce dochází.

Minimální mzda a nejnižší úrovně zaručené mzdy

Dne 27. 12. 2023 vyšlo ve Sbírce zákonů nařízení vlády č. 396/2023, kterým se mění nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

V souvislosti s touto novelou je nutné si nejprve představit samotný institut minimální mzdy a zaručené mzdy, jejichž definice lze nalézt v § 111 a § 112 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce. Minimální mzda představuje nejnižší přípustnou výši odměny za práci v základním pracovněprávním vztahu. Právní předpisy stanoví, že mzda, plat nebo odměna z dohody nesmí být nižší než minimální mzda. Do mzdy, platu nebo odměny z dohody se pro tento účel nezahrnuje mzda ani plat za práci přesčas, příplatek za práci ve svátek, za noční práci, za práci ve ztíženém pracovním prostředí a za práci v sobotu a neděli. V případě, že nedosáhne mzda, plat nebo odměna z dohody minimální mzdy, je zaměstnavatel povinen zaměstnanci poskytnout doplatek.

Zaručenou mzdou je mzda nebo plat, na kterou zaměstnanci vzniklo právo podle zákona, smlouvy, vnitřního předpisu, mzdového výměru nebo pla-

tového výměru. Nejnižší úroveň zaručené mzdy a podmínky pro její poskytování zaměstnancům, jejichž mzda není sjednána v kolektivní smlouvě, a pro zaměstnance, kterým se za práci poskytuje plat, stanoví vláda nařízením vlády č. 567/2006 Sb. Nejnižší úrovně zaručené mzdy jsou odstupňovány podle složitosti, odpovědnosti a namáhavosti vykonávaných prací do 8 skupin.

S účinností od 1. 1. 2024 se zvýšila základní sazba minimální mzdy z částky 17 300 Kč na částku 18 900 Kč, základní hodinová sazba minimální mzdy se zvýšila z částky 103,80 Kč na částku 112,50 Kč (pro stanovenou týdenní pracovní dobu v délce 40 hodin; pro jiné délky stanovené týdenní doby se tato sazba úměrně zvýší).

Touto novelou se tentokrát nezvyšují všechny nejnižší úrovně zaručené mzdy. **Od 1. 1. 2024 se zvyšují pouze základní sazby nejnižší úrovně zaručené mzdy pro 1. skupinu prací (112,50 Kč za hodinu; 18 900 Kč za měsíc), pro 2. skupinu prací (116,10 Kč za hodinu; 19 500 Kč za měsíc), pro 3. skupinu prací (126,80 Kč za hodinu; 21 300 Kč za měsíc) a pro 8. skupinu prací (225,00 Kč za hodinu; 37 800 Kč za měsíc); ostatní zůstává beze změn.** Pro větší přehlednost uvádíme nejnižší úrovně zaručené mzdy pro jednotlivé skupiny prací v následující tabulce.

Skupina prací	Nejnižší úroveň zaručené mzdy v Kč za hodinu	Nejnižší úroveň zaručené mzdy v Kč za měsíc
1.	112,50 Kč	18 900 Kč
2.	116,10 Kč	19 500 Kč
3.	126,80 Kč	21 300 Kč
4.	129,80 Kč	21 800 Kč
5.	143,30 Kč	24 100 Kč
6.	158,20 Kč	26 600 Kč
7.	174,70 Kč	29 400 Kč
8.	225,00 Kč	37 800 Kč

V souvislosti se zvýšením minimální a zaručené mzdy připomínáme, že v legislativním procesu se nachází novela zákoníku práce, která počítá se zavedením valorizačního mechanismu u minimální mzdy. Výše minimální mzdy se má odvíjet od očekávané průměrné mzdy a koeficientu, který stanoví vláda. Změny by se prvně měly projevit v minimální mzdě pro rok 2025.

Novela nařízení vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců

Dne 29. 12. 2023 vyšlo ve Sbírce zákonů nařízení vlády č. 447/2023 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů. Uvedená novela rozšiřuje ve státní službě tzv. institut klíčových míst. Dosud bylo možné určit tzv. institut klíčového místa pouze u státních zaměstnanců zařazených do 12. platové třídy a do taxativně uvedeného oboru služby v příloze č. 1 (např. legislativa, zdravotnictví a ochrana zdraví, audit, finance, IT) s tím, že služební úřad může označit nejvýše 5 % služebních míst ve služebním úřadu za klíčová. Nově je od 1. 1. 2024 možné určit tzv. institut klíčového místa i u státních zaměstnanců zařazených do 11. platové třídy, navíc bez omezení oboru služby podle přílohy č. 1. Současně může být limit 5 % klíčových míst ve služebním úřadu navýšen o dalších 5 % po schválení Ministerstvem vnitra v dohodě s Ministerstvem financí.

Novela nařízení vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě

Dne 27. 12. 2023 bylo ve

Sbírce zákonů vyhlášeno nařízení vlády č. 395/2025 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů. Tato novela, která nabyla účinnosti k 1. 1. 2024, mění v katalogu prací část 2.19 Zdravotnictví, konkrétně se změny týkají povolání farmaceutického asistenta, farmaceuta, zubního lékaře a lékáře. Těmito změnami je zohledněna vazba na zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů, zejména na stanovené požadavky na kvalifikační předpoklady.

U farmaceutického asistenta se mění práce zařazené do 9. a 10. platové třídy a přidává se pro ně 11. platová třída. U farmaceutů se mění práce zařazené do 14. platové třídy a přidává se pro ně 15. platová třída. Činnosti u lékařů a zubních lékařů zařazené do 11. platové třídy se posouvají do 12. platové třídy.

Cestovní náhrady

V oblasti cestovních náhrad se vyhláškou č. 398/2023 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad, od 1. 1. 2024 mění sazba základní náhrady za používání silničních motorových vozidel, sazba stravného a průměrná cena pohonných hmot.

Následující tabulka ukazuje výši stravného, které zaměstnavatel poskytne zaměstnanci za každý pracovní den cesty v závislosti na její délce:

Sazba základní náhrady za 1 km jízdy činí u jednostopých vozidel a tříkolek nejméně 1,50 Kč a u osobních silničních motorových vozidel 5,60 Kč. Výše průměrné ceny za 1 litr pohonné hmoty pak pro rok 2024 činí 38,20 Kč u benzínu automobilového 95 oktanů; 42,60 Kč u benzínu automobilového 98 oktanů; 38,70 Kč u motorové nafty a 7,70 Kč za 1 kilowatthodinu elektřiny.

pokračování na straně 6

Přehled změn v oblasti odměňování a sociálního zabezpečení zaměstnanců v roce 2024

pokračování ze strany 5

Délka pracovní cesty	Podnikatelský sektor	Nepodnikatelský sektor
5 – 12 hodin	140 Kč	140 – 166 Kč
Déle než 12 hod., nejdéle však 18 hod.	212 Kč	212 – 256 Kč
Déle než 18 hodin	333 Kč	333 – 398 Kč

Paušální částka náhrady nákladů za práci při práci na dálku pro rok 2024

Dne 27. 12. 2023 byla ve Sbírce zákonů zveřejněna vyhláška č. 397/2023 Sb., o stanovení výše paušální částky náhrady nákladů při práci na dálku pro rok 2024. Na základě této vyhlášky byla od 1. 1. 2024 stanovena paušální částka náhrady nákladů při práci na dálku pro rok 2024 podle § 190a odst. 1 písm. b) zákoníku práce na částku 4,50

Kč za každou započatou hodinu práce na dálku.

Náhrady za pracovní úraz a nemoc z povolání

Od 1. 1. 2024 se na základě nařízení vlády č. 338/2023 Sb., o úpravě náhrady za ztrátu na výděleku po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání a o úpravě náhrady nákladů na výživu pozůstalých podle pracovní právních předpisů (nařízení o úpravě náhrady) zvyšuje

průměrný výděleku rozhodný pro výpočet náhrady za ztrátu na výděleku po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání a pro výpočet náhrady nákladů na výživu pozůstalých o 360 Kč.

Připomínáme, že ke zvýšení výše uvedených náhrad dochází v závislosti na zvýšení důchodů.

Bližší informace k výše uváděným ale i dalším změnám lze nalézt i v samostatných článcích zaměstnanců a spolupracovníků

OS v Bulletinu, na webu odborového svazu či na stránkách dotčených státních orgánů. O dalších případných změnách v oblasti odměňování a sociálního zabezpečení zaměstnanců vás budeme v průběhu roku 2024 informovat.

Důchody

Všechny důchody, tj. starobní, invalidní, vdovské, vdovecké a sirotčí, které byly přiznány před 1. 1. 2023, se zvyšují od 1. 1. 2024 tak, že se základní výměra (stejná pro všechny druhy důchodů) zvyšuje o 360 Kč ze 4040 Kč na 4400 Kč. Procentní výměra zůstává beze změny.

Mgr. et Ing. Štěpánka ŘANDOVÁ,
právníčka OS,
randova.stepanka@cmkos.cz

Změny v oblasti zaměstnaneckých benefitů v roce 2024

Uzákoněním konsolidačního balíčku došlo od 1. ledna 2024 k významným změnám v oblasti zaměstnaneckých benefitů. Nejvýznamnější změny se odehrály v oblasti fondu kulturních a sociálních potřeb (FKSP). Změny, které nastaly v oblasti zaměstnaneckých benefitů, lze rozdělit do tří, respektive čtyř oblastí – zdanění benefitů obecně, snížení základního přídělu do fondu kulturních a sociálních potřeb a omezení jeho disponibilní, zrušení vyhlášky o FKSP a změna ve zdanění příspěvku na stravování.

Zdanění benefitů

Od 1. ledna došlo ke změnám v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, které se týkají též § 6 odst. 9 upravujícího osvobození příjmů od daně. Byl nastaven limit pro nepeněžní plnění poskytovaná zaměstnavatelem zaměstnanci z FKSP, sociálního fondu, přičemž částka, která byla určena jako strop, se rovná polovině průměrné mzdy za zdaňovací období. Pro rok 2024 je tato částka ve výši 21 983,50 Kč. Je důležité zmínit, že do tohoto limitu se nezapočítávají mimo jiné příspěvky na produkty spoření na stáří a na stravování.

Snížení základního přídělu do FKSP

Od začátku tohoto roku se snížil základní přídělu do fondu z 2 % na 1 % nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, popřípadě mzdy a náhrady mzdy a odměny za pracovní pohotovost. Zároveň s tím došlo k omezení nakládání se základním přídělem, když 50 % prostředků základního přídělu fondu lze použít pouze na příspěvky na produkty spoření na stáří zaměstnanců, které jsou osvobozeny od

daně z příjmů fyzických osob. Suma, se kterou lze svobodně nakládat v rámci pravidel fondu, se tak meziročně fakticky ztenčila na čtvrtinu.

Na druhou stranu přestalo v souvislosti se zrušením vyhlášky o FKSP platit pravidlo, podle kterého mohl zaměstnavatel přispívat zaměstnanci na penzijní přípojištění pouze do výše jeho vlastní úložky. Od nového roku lze zaměstnanci přispívat v libovolné výši. Samozřejmě za dodržení všech obecných podmínek a zásad jako jsou zákaz diskriminace, rovné zacházení apod.

Vázanost prostředků na příspěvky na produkty spoření na stáří se týká 50 % základního přídělu. S ostatními prostředky fondu včetně prostředků fondu převedených z roku 2023 lze hospodařit bez tohoto omezení.

Zrušení vyhlášky o FKSP

Změnou rozpočtových pravidel došlo k úplnému zrušení vyhlášky č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb. Její funkci přebraly nově jednotlivé podnikové kolektivní smlouvy, případně vnitřní předpisy or-

ganizací, které mají nově upravovat pravidla pro tvorbu a čerpání FKSP v rámci podmínek nastavených právními předpisy, tedy především zákony č. 218/2000 Sb. a č. 250/2000 Sb. Je zřejmé, že právě tato změna předpokládá výrazně větší zapojení zaměstnavatele, ale též odborové organizace při tvorbě pravidel správy a hospodaření FKSP.

Od 1. ledna si mohou jednotlivé organizace nastavit pravidla pro čerpání a tvorbu FKSP podle vlastních představ bez ohledu na ustanovení, která doteď provázela vyhlášku o FKSP. Samozřejmě v mantinelech stanovených právními předpisy upravujícími FKSP. Jde především o samotný účel fondu, který se nemění a kterým je zabezpečení kulturních a sociálních potřeb zaměstnanců, případně jejich rodinných příslušníků a ostatních osob. A dále nově vázanost 50 % základního přídělu na produkty spoření na stáří. Na druhou stranu již není nutné při hospodaření s fondem myslet na obecná pravidla hospodaření uvedená především v § 3 zrušené vyhlášky. Není tak například nutné, aby zaměstnavatel zaplatil plnění, na které je poskytován příspěvek z FKSP, v plné výši.

Přestože zrušením vyhlášky o FKSP došlo k liberalizaci pravidel hospodaření, je dobré myslet při nastavování pravidel hospodaření s fondem na provázanost se zákonem o daních z příj-

mů, ve kterém je uvedeno, jaké zaměstnanecké benefity jsou osvobozeny od daně z příjmu. Obecně lze totiž poskytovat plnění, která budou od daně osvobozena, stejně jako plnění, která osvobozena nebudou.

Zdanění příspěvku na stravování

Co se týče zdanění příspěvků na stravování zaměstnanců, došlo k úplnému otočení pozic. Zatímco ještě nedávno byl příspěvek zaměstnavatele na stravování osvobozen u zaměstnance vždy v plné výši a omezení osvobození platilo pro zaměstnavatele, nyní je vše naopak. Příspěvek na stravování je nyní na straně zaměstnavatele plně osvobozen od daně, u zaměstnance je pak nově nastaven limit ve výši 70 % horní hranice stravného, které lze poskytnout zaměstnancům odměňovaným platem při pracovní cestě trvající 5 až 12 hodin. To samé platí též pro případný další příspěvek na stravování v rámci jedné směny trvající v úhrnu s povinnou přestávkou déle než 11 hodin. Pro rok 2024 je 70 % horní hranice stravného ve výši 116,20 Kč. Ve výsledku tak došlo ke sjednocení pravidel pro poskytování nepeněžního příspěvku na stravování (ve vlastním stravovacím zařízení, stravenky apod.) a tzv. stravenkového paušálu.

KAMIL KUBÁŇ,
poradce pro ekonomiku OS,
kuban.kamil@cmkos.cz

Jaké změny přinesl tzv. konsolidační balíček od 1. 1. 2024?

Konsolidační balíček přinesl od 1. 1. 2024 řadu změn, které se týkají daňové oblasti (daně z příjmů fyzických a právnických osob, daně z nemovitých věcí, DPH, daně z tabákových výrobků a zahřívání tabáku, daně z lihu), FKSP, zaměstnaneckých benefitů, účetnictví, stavebního spoření, nemocenského pojištění. Cílem tohoto článku není obsáhnout všechny přijaté změny, ale pouze ve stručnosti připomenout významnější změny, které se dotknou zaměstnanců.

- **Snížení práhu 23% sazby zálohy daně z příjmů fyzických osob ze čtyřnásobku na trojnásobek průměrné mzdy**

Sazby daně z příjmů fyzických osob v ČR jsou 15 % a 23 %. Vyšší sazba daně se uplatňuje, pokud souhrnný základ daně přesáhne stanovenou hranici. Do 31. 12. 2023 tato hranice činila 48násobek průměrné mzdy, od roku 2024 se hranice snižuje na 36násobek průměrné mzdy.

Od 1. 1. 2024 je pro účely zálohy na daň limit příjmů, od kterého se platí 23% sazba daně, stanoven namísto čtyřnásobku průměrné mzdy na trojnásobek průměrné mzdy. Průměrná mzda je pro rok 2024 stanovena na 43 967 Kč měsíčně. Měsíční hranice pro rok 2024 bude tedy činit 131 901 Kč, roční výše pak 1 582 812 Kč. Rozšiřuje se tím tak okruh vysokopříjmových poplatníků, kteří platí 23% sazbu daně z příjmů.

- **Omezení slevy na dan na manžela/manželku**

Tuto slevu na dani mohl doposud uplatnit jeden z páru, pokud roční příjmy toho druhého nepřesáhly částku 68 000 Kč. Slevu budou moci poplatníci uplatnit i nadále, ovšem zpřísní se podmínky pro její uplatnění. Stále bude platit pravidlo, že slevu lze uplatnit, pokud vlastní příjmy manžela poplatníka nepřesahují 68 000 Kč, nově však přibude podmín-

ka, že lze tuto slevu uplatnit pouze v případě, že manžel/ka pečuje o dítě do věku 3 let. Celková roční sleva pak činí 24 840 Kč. Splnění této podmínky platí až pro roční zúčtování daně za rok 2024. Nyní si slevu bez omezení péče o dítě do 3 let mohou zaměstnanci uplatnit naposledy. Pokud by byl/a partner/ka držitelem průkazu ZTP/P, tak se sleva dvojnásobí.

Podle důvodové zprávy je hlavním důvodem tohoto omezení skutečnost, že stávající nastavení výjimky odrazuje poplatníky od vstupu na trh práce a započítá významnější výdělečné činnosti, protože při překročení limitní hranice příjmu nárok na slevu zaniká.

- **Zrušení slevy na dani na studenta**

Tuto slevu mohli každý měsíc využívat poplatníci, kteří se soustavně připravovali na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem, a to až do dovršení věku 26 let nebo po dobu prezenční formy studia v doktorském studijním programu, který poskytuje vysokoškolské vzdělání až do dovršení věku 28 let. Ročně tato sleva činila až 4020 Kč.

- **Zrušení tzv. školkovného (slevy za umístění dítěte)**

Od 1. 1. 2024 skončí i školkovné, které odpovídalo výši výdajů prokazatelně vynaložených poplatníkem za umístění vyživovaného dítěte po-

platníka v předškolním zařízení. Dle důvodové zprávy je hlavním důvodem zrušení této slevy skutečnost, že benefit uplatňují zpravidla středně a vysokopříjmové skupiny obyvatel s dostatečně vysokým základem daně, zatímco ti nízkopříjmoví (například samoživitelé pracující na částečné úvazky) po uplatnění ostatních slev tuto podporu zpravidla pro nízký základ daně nevyužijí.

- **Omezení odpočtů základu daně**

Dalšími změnami u zdanění příjmů fyzických osob je omezení uplatnění odpočtů od základu daně. Nově tak již nebude možné od základu daně odečíst zaplacené členské příspěvky odborovým organizacím nebo úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání. Tyto odpočty lze v dani z příjmu za rok 2023 ještě naposledy uplatnit. Reálně zaměstnanci změnu pocítí až v ročním zúčtování nebo daňovém přiznání za rok 2024, která se řeší začátkem roku 2025.

- **Změny v osvobození nepeněžních benefitů**

Zavádí se limit pro osvobození nepeněžních „volnočasových“ benefitů ve výši poloviny průměrné mzdy. V roce 2024 bude možné v úhrnu osvobodit tyto benefity do částky 21 983 Kč ročně. Nepeněžní benefity poskytnuté zaměstnanci do tohoto limitu budou od daně ze závislé činnosti osvobozeny, hodnota nepeněžních benefitů přesahujících uvedený limit již bude považována za zdanitelný příjem zaměstnance s povinností odvodů sociálního a zdravotního pojištění.

Ministerstvo financí vydalo metodickou informaci ke zdaňování benefitů a jiných plnění poskytova-

ných zaměstnavateli zaměstnancům od 1. 1. 2024. Tuto metodickou informaci jsme rozesílali na začátku roku 2024 do odborových organizací, případně ji lze nalézt na následujících internetových stránkách: <https://www.financnisprava.cz/asset/cs/prilohy/f-novinky/Methodicka-informace-k-zamestnaneckym-benefitum-od-1-ledna-20.pdf>.

- **Fond kulturních a sociálních potřeb**

Od 1. 1. 2024 dochází ke snížení prostředků, respektive základního přidělu do Fondu kulturních a sociálních potřeb (FKSP) o polovinu, tzn. z 2 % na 1 % z objemu nákladů zúčtovaných na platy. Novinkou je také, že nejméně polovina základního přidělu do FKSP bude povinně určena na podporu produktů na zabezpečení ve stáří zaměstnanců.

Oblasti FKSP se věnuje kolega Kamil Kubáň ve svém samostatném článku na straně 6. Na kolegu se lze rovněž obrátit i s individuálními dotazy, kontakt lze nalézt na internetových stránkách OS.

- **Nemocenské pojištění**

Od 1. 1. 2024 dojde ke znovuzavedení nemocenského pojištění zaměstnanců ve snížené výši 0,6 %. Od ledna 2024 se tak celkové odvody na sociální pojištění u zaměstnance zvýší na 7,1 % (místo 6,5 %).

Bližší informace k výše uvádným změnám lze nalézt v samostatných článcích zaměstnanců a spolupracovníků OS v Bulletinu, na internetových stránkách OS či na stránkách dotčených státních orgánů.

Mgr. et Ing. Štěpánka ŘANDOVÁ,
právnička OS,
randova.stepanka@cmkos.cz

Novinka od 1. 1. 2024 – služby ve zdravotnictví až 24 hodin!

Dnem 31. 12. 2023 byl zrušen kontroverzní § 93a zákoníku práce, který se v zákoně „ohřál“ pouhé 3 měsíce (od 1. 10. do 31. 12. 2023), a který umožňoval výkon tzv. super-přesčasů ve zdravotnictví (až 832 hodin přesčasů ročně u lékařů a nelékařských zdravotnických pracovníků, respektive až 1040 hodin přesčasové práce ročně u zaměstnanců zdravotnické záchranné služby). Zmíněný paragraf vyvolal během podzimu 2023 ve zdravotnictví vlnu protestů, včetně akce „Nebud' mýval“ a s tím spojených hromadných výpovědí (cca přes 6000) ze závazků k běžné nadlimitní práci přesčas do limitu 416 hodin ročně.

V reakci na všeobecně složitou situaci organizace pracovní doby ve zdravotnictví a ve snaze urychleně reagovat na nepopulární úpravu super-přesčasů ve zdravotnictví byla na MPSV připravena a dnem 1. 1. 2024 nabyla účinnosti nová právní úprava,

kteřá opět nemá obdoby v žádném jiném civilním resortu, a sice zavedení až 24hodinových super-sluzeb ve zdravotnictví. Účelem tohoto příspěvku je tuto novinku představit formou otázek a odpovědí.

- **Co přesně je tzv. super-sluzba,**

- jak je to s přestávkami?**

Nový § 83a zákoníku práce zaktovlil od 1. 1. 2024 možnost až 24hodinového soustavného výkonu práce, který představuje kombinaci předem naplánované a rozvržené směny v maximální délce 12 hodin a na ní navazující práce přesčas v maximální délce dalších 12 hodin, to vše během 26 hodin po sobě jdoucích. Tato novinka představuje sama o sobě mimořádný zásah a výjimku z hlediska běžné organizace pracovní doby; jedná se o nové a zcela průlomové pojetí horní hranice denní pracovní doby. V úhrnu se tedy jedná o výkon práce při poskytování zdravotních služeb až 24 hodin v časovém cyk-

lu nejvýše 26 hodin po sobě jdoucích.

Pokud je o referenční cyklus 26 hodin, pak ten byl zvolen z toho důvodu, že zaměstnavatel je povinen poskytnout zaměstnanci po každých nejdéle 6 hodinách nepřetržitě práce přestávku v práci na jídlo a oddech v trvání nejméně 30 minut, přičemž přestávky nelze poskytovat na začátku a konci pracovní doby. Pokud je tedy konána práce celkem 24 hodin, pak to odpovídá celkem čtyřem 6hodinovým úsekům, a tedy nejméně 3 přestávkám na jídlo a oddech, každá z nich nejméně 30 minut. Uvedené 3 přes-

pokračování na straně 8

Novinka od 1. 1. 2024 – služby ve zdravotnictví až 24 hodin!

pokračování ze strany 7

távky představují v úhrnu 1,5 hodiny (3 x 30 minut), proto je stanoven referenční cyklus nejvýše 26 hodin po sobě jdoucích. Pokud by uvedený 26hodinový cyklus nebyl výslovně uveden, nebylo by možné vykonávat práci až v rozsahu 24 hodin; poskytnuté přestávky by totiž zkrátily možnost vykonávat práci „jen“ na rozsah 22,5 hodiny. Poskytnuté přestávky v práci na jídlo a oddech se nezapočítávají do pracovní doby.

• Co z tzv. super-sluzby je směnou a co práci přesčas?

Směnou se podle zákoníku práce rozumí část týdenní pracovní doby bez práce přesčas, kterou je zaměstnanec povinen na základě předem stanoveného rozvrhu pracovních směn odpracovat. Na maximální délce směny se v zákoně (§ 83) nic nezměnilo, tedy první „**bezpříplatková**“ část tzv. super-sluzby v rámci základní pracovní doby může činit **nejvýše 12 hodin**.

Práci přesčas se podle zákoníku práce rozumí práce konaná zaměstnancem na příkaz zaměstnavatele nebo s jeho souhlasem nad stanovenou týdenní pracovní dobu vyplývající z předem stanoveného rozvržení pracovní doby a konaná mimo rámec rozvrhu pracovních směn. U zaměstnanců s kratší pracovní dobou je práci přesčas práce přesahující stanovenou týdenní pracovní dobu; těmto zaměstnancům není možné práci přesčas nařídit. Druhá, „**příplatková**“ část tzv. super-sluzby v rámci práce přesčas může činit nejvýše 12 hodin. Výkon práce až 24 hodin v rámci super-sluzeb ve zdravotnictví tak může být dosažen různými kombinacemi **PŘÍPLATKY:**

- 12 hodin směna + 12 hodin práce přesčas,
- 8 hodin směna + 16 hodin práce přesčas,
- 10 hodin směna + 14 hodin práce přesčas.

• Jaká mzda (plat) a další kompenzace mi za super-sluzby přísluší?

Výkon práce přesčas je podle zákona přednostně kompenzován mzdou (odpovídající částí platu) a příplatkem za výkon práce přesčas. Jak ve mzdové, tak i v tzv. platové sféře může být zaměstnanci poskytnuto náhradní volno místo příplatku za práci přesčas až jako druhý (záložní) způsob kompenzace, a to za podmínky, že se zaměstnavatel a za-

městnanec na poskytnutí náhradního volna za práci přesčas **dohodli**.

Pokud jde o výši příplatků pak:
a) v případě zdravotníka **odměňovaného mzdou** (například v s. r. o., akciové společnosti apod.) mu za dobu práce *presčas* přísluší *mzda, na kterou mu vzniklo za tuto dobu právo (dále jen "dosažená mzda")*, a příplatek *nejméně ve výši 25 % průměrného výdělku, pokud se zaměstnavatel se zaměstnancem nedohodli na poskytnutí náhradního volna v rozsahu práce konané presčas místo příplatku*.

b) v případě zdravotníka **odměňovaného (tabulkovým) platem** (například fakultní nemocnice apod.) mu za hodinu práce přesčas přísluší *část platového tarifu, osobního a zvláštního příplatku a příplatku za práci ve ztíženém pracovním prostředí připadající na 1 hodinu práce bez práce presčas v kalendářním měsíci, ve kterém práci presčas koná, a příplatek ve výši 25 % průměrného hodinového výdělku, pokud se zaměstnavatel se zaměstnancem nedohodli na poskytnutí náhradního volna v rozsahu práce konané presčas místo platu za práci presčas. Za dobu čerpání náhradního volna se plat nekrátí.* (§ 127 odst. 1 zák. práce). Na rozdíl od zaměstnance odměňovaného mzdou je zákonem přesně specifikován výčet všech dalších příplatků, které zaměstnanci v poměrné části za hodinu práce přesčas přísluší vedle příplatku za práci přesčas, navíc je stanovena vyšší 50% hodnota za práci přesčas.

• Jakých zaměstnanců se super-sluzby ve zdravotnictví týkají?

24hodinové super-sluzby může vykonávat pouze
a) lékař,
b) zubní lékař,
c) farmaceut a
d) zdravotnický pracovník nelékařských zdravotnických povolání,

pokud je práce uvedeného zaměstnance ve zdravotnictví spojena s poskytováním zdravotních služeb poskytovatelem lůžkové péče nebo poskytovatelem zdravotnické záchranné služby. Jinak řečeno, super-sluzby se týkají pouze zdravotnických pracovníků v **tzv. přímé péči a zaměstnanců zdravotnické záchranné služby** při poskytování přednemocniční neodkladné péče, nikoli například dokumentační sest-

ry či jiných zaměstnanců ve zdravotnictví, kteří se na poskytování zdravotních služeb pacientů přímo nepodílejí.

Poskytovatelem lůžkové péče se rozumí poskytovatel zdravotní péče, kterou nelze poskytnout ambulantně a pro její poskytnutí je nezbytná hospitalizace pacienta. Lůžková péče musí být poskytována v rámci nepřetržitého provozu. Lůžkovou péčí je

- akutní lůžková péče intenzivní,
- akutní lůžková péče standardní,
- následná lůžková péče,
- dlouhodobá lůžková péče.

Poskytovatelem zdravotnické záchranné služby se rozumí poskytovatel zdravotní služby, v jejímž rámci je na základě tísňové výzvy poskytována zejména přednemocniční neodkladná péče osobám se závažným postižením zdraví nebo v přímém ohrožení života. Přednemocniční neodkladnou péčí je neodkladná péče poskytovaná pacientovi na místě vzniku závažného postižení zdraví nebo přímého ohrožení života a během jeho přepravy k cílovému poskytovateli akutní lůžkové péče.

• Je podmínkou pro 24hodinové super-sluzby nepřetržitý pracovní režim zaměstnance?

NE, neboť 24hodinové super-sluzby může vykonávat zdravotník, který je zařazen v „nepřetržitém provozu“. Nepřetržitý provoz ovšem charakterizuje obecnou **průvazní situaci zaměstnavatele, nikoli individuální pracovní režim zaměstnance**. V nepřetržitém provozu zaměstnavatele (například nemocnice) tak vedle sebe mohou pracovat zdravotníci zařazení v různých individuálních režimech pracovní doby, tj. jak zaměstnanci zařazení jak v nepřetržitém pracovním režimu, tak například i jen v jednosměnném pracovním režimu.

Provoz zaměstnavatele, který nemá charakter provozu nepřetržitého, tzn. není v něm práce konána 24 hodin denně po 7 dnů v týdnu, pojmově vylučuje, aby v něm pracovali zaměstnanci s nepřetržitým pracovním režimem. Pouze zaměstnavatel s nepřetržitým provozem může zaměstnávat zaměstnance zařazené do nepřetržitého pracovního režimu.

24hodinové super-sluzby tak mohou vykonávat **všichni zdravotníci zařazení v jakémkoli individuálním pracovním režimu**, tedy třeba i jen v jednosměnném pracovním

režimu s rovnoměrně rozvrženou pracovní dobou, neboť postačí, že provoz jejich zaměstnavatele (například nemocnice) je nepřetržitý. V případě poskytovatelů lůžkové péče i poskytovatelů zdravotnické záchranné služby je podmínka nepřetržitého (non-stop) provozu splněna vždy, neboť pro oba typy těchto poskytovatelů zdravotních služeb je stanovena zákonem. Na pracovním režimu zdravotníků tedy nezáleží, rozhodující je pouze to, že v rámci výkonu práce zajišťují nepřetržitý provoz svého zaměstnavatele spojený s poskytováním zdravotních služeb. I zaměstnanec v jednosměnném pracovním režimu, kterému je jeho stanovená týdenní pracovní doba rovnoměrně rozvrhována na jednotlivé týdny, tedy může vykonávat práci v nepřetržitém provozu zaměstnavatele.

• Je podmínkou pro zavedení super-sluzeb ujednání v kolektivní smlouvě?

ANO, zákoník práce (§ 83a) umožňuje zavést 24hodinové super-sluzby ve zdravotnictví jen bylo-li to výslovně sjednáno v kolektivní smlouvě. Pouze v případě, že u zaměstnavatele odborová organizace nepůsobí, je možné zavést 24hodinové super-sluzby stanovením jednostranně ve vnitřním předpisu zaměstnavatele. Uvedená právní úprava odpovídá skutečnosti, že prodloužení délky pracovní doby až na 24 hodin představuje samo o sobě mimořádnou výjimku, na jejím zavedení u konkrétního zaměstnavatele by tak měla aktivně participovat odborová organizace jako zástupce zaměstnanců, a to cestou ujednání v kolektivní smlouvě.

• Potřebuji k super-sluzbám nějakou zvláštní písemnou dohodu?

ANO, kromě kolektivní smlouvy (respektive vnitřního předpisu) je možnost uplatnění 24hodinových super-sluzeb dále podmíněno další zákonnou pojistkou, a sice písemnou dohodou zaměstnance se zaměstnavatelem. Takováto dohoda musí splňovat **následující parametry:**

- nesmí být sjednána na dobu delší než 52 týdnů po sobě jdoucích,
- může být zaměstnancem i zaměstnavatelem okamžitě zrušena, a to i bez udání důvodu, v období 12 týdnů od sjednání;
- může být vypovězena z jakého-

pokračování na straně 9

Novinka od 1. 1. 2024 – služby ve zdravotnictví až 24 hodin!

pokračování ze strany 8

koliv důvodu nebo bez uvedení důvodu. Pokud nebyla výpovědní doba sjednána kratší, činí 2 měsíce a musí být stejná pro zaměstnavatele i zaměstnance ve zdravotnictví.

Uplatnění 24hodinových super-sluzeb obsahuje i zákaz postihu. Ten je v zákoníku práce vyjádřen tím, že zaměstnanec ve zdravotnictví, který nesouhlasí s výkonem práce, nesmí být ke sjednání dohody uplatnění 24hodinových super-sluzeb nucen ani být vystaven jakékoli újmě.

• Kdy čerpám odpočinek po odpracování super-sluzby?

V souvislosti se zavedením 24hodinových super-sluzeb byl zaveden i nový § 90b zákoníku práce, který umožňuje odsunutí minimálního nepřetržitého denního odpočinku. Ten musí být za normálních okolností poskytnut zaměstnanci během 24 hodin po sobě jdoucích, což při super-sluzbě trvající 24 hodin není pochopitelně možné. Podle nového §90b je zaměstnavatel povinen poskytnout zaměstnanci **náhradní dobu denního odpočinku**, a to ihned po skončení pracovní doby, na což pak bude časově bezprostředně navazovat nepřetržitý denní odpočinek ve standardní (nezkrácené) délce. Tento celkový odpočinek již nebude možné znovu zkrátit.

PŘÍKLAD:

Zaměstnanec bude nepřetržitě vykonávat práci po dobu 24 hodin (12hodinová směna + 12 hodin práce přesčas), čímž nemá během 24 hodin po sobě jdoucích poskytnut žádný nepřetržitý denní odpočinek. Ihned po skončení výkonu 24hodinové super-sluzby mu tak bude muset být poskytnuta doba náhradního odpočinku v délce 11 hodin a po jejím skončení bude bezprostředně následovat nepřetržitý denní odpočinek ve standardní délce 11 hodin. Z uvedeného vyplývá, že daný zaměstnanec po skončení pracovní doby bude čerpat nepřetržitě alespoň 22 hodin denního odpočinku (11 hodin činí náhradní doba denního odpočinku, na což navazuje dalších 11hodin standardního denního odpočinku). Při této aplikaci rozsahu pracovní doby a poskytování nezbytných dob nepřetržitého denního odpočinku a odpočinku v týdnu (viz níže) může zaměstnanec v jednotlivém týdnu maximálně odpracovat přibližně 64 až 84 hodin (konkrétní týdenní rozsah bu-

de podmíněn kombinací délek jednotlivých směn, konkrétního rozsahu práce přesčas a nezbytné doby nepřetržitých odpočinků, ať už ve standardní nebo zkrácené délce).

• Může mi zaměstnavatel určit náhradní volno za práci přesčas vykonanou v rámci super-sluzby na dobu nepřetržitého odpočinku po super-sluzbě?

NE, žádnou z dob, na kterou připadá čerpání jakéhokoli nepřetržitého odpočinku zaměstnance (ať již čerpání minimálního denního odpočinku dle § 90 zák. práce a/nebo minimálního odpočinku v týdnu dle § 92 zák. práce a stejně tak ani speciální minimální nepřetržitě odpočinku ve zdravotnictví po tzv. 24hod. super-sluzbách) nelze považovat ani vykazovat jako čerpání náhradního volna za práci přesčas, neboť to by popíralo princip „náhradního volna“ jako takového.

Z povahy „náhradního volna“ je zřejmé, že **náhradní volno lze čerpat pouze v době, na kterou byla zaměstnanci vypísána směna**, ale zaměstnanec tuto směnu neodpracuje právě z toho důvodu, že namísto práce ve směně čerpá náhradní volno jako formu kompenzace za práci přesčas, případně za práci ve svátek. Protože na žádnou z dob minimálních nepřetržitých odpočinků zaměstnance (viz předchozí odstavce) nelze vypsát směnu (zaměstnanec musí dle zákona odpočívat, tudíž nemůže pracovat), tak tím pádem nelze na žádnou z dob minimálních nepřetržitých odpočinků ani čerpat náhradní volno.

• Vyplývají ze zavedení super-sluzeb nějaké povinnosti vůči kontrolním orgánům?

ANO, v rámci dohledu nad dodržováním pracovněprávních předpisů platí, že o uplatnění výjimky spočívající v uplatnění 24hodinových super-sluzeb ve zdravotnictví je zaměstnavatel povinen **písemně vyrozumět příslušný orgán inspekce práce**. Zaměstnavatel má navíc povinnost vést aktuální seznam všech zaměstnanců ve zdravotnictví, s nimiž je sjednána dohoda o uplatnění 24hodinových super-sluzeb.

• Jaký je maximální roční limit pro práci přesčas od 1. 1. 2024?

Právní úprava se vrátila do starých kolejí, neboť dnem 31. 12. 2023 byl zrušen nepopulární § 93a zákoníku práce, který umožňoval výkon tzv. super-přesčasů ve zdravotnictví (až 832 hodin přesčasů ročně u lékařů

a nelékařských zdravotnických pracovníků, respektive až 1040 hodin přesčasové práce ročně u zaměstnanců zdravotnické záchranné služby). Od 1. 1. 2024 tak pro všechny zaměstnance ve zdravotnictví platí obecné limity pro práci přesčas dle § 93 zák. práce, tedy:

a) zaměstnavatelem jednostranně nařízená práce přesčas nesmí u zaměstnance činit více než 8 hodin v jednotlivých týdnech a 150 hodin v kalendářním roce. V rámci uvedených limitů může zaměstnavatel práci přesčas zaměstnanci nařizovat a zaměstnanec je povinen takto nařízenou práci přesčas vykonat,

b) práce přesčas nad limity ad a) může být konána pouze na základě dohody se zaměstnancem, hovoříme proto o tzv. **dohodnuté (nadlimitní) práci přesčas**. V praxi je běžné sjednávání obecných dohod se zaměstnanci (zpravidla přímo v pracovní smlouvě) v tom smyslu, že zaměstnanec souhlasí s výkonem práce přesčas v průměru až 8 hodin týdně za vyrovnávací období 26 týdnů po sobě jdoucích, tj. až 208 hodin práce přesčas během období cca půl roku. Pouze pokud tak bylo sjednáno v kolektivní smlouvě, může činit vyrovnávací období pro celkový rozsah práce přesčas až 52 týdnů; v tom případě je možné se zaměstnancem dohodnout, že souhlasí s výkonem nadlimitní práce přesčas v průměru až 8 hodin týdně za vyrovnávací období 52 týdnů po sobě jdoucích, tj. až **416 hodin práce přesčas během období cca jednoho roku**.

Nový § 83a zákoníku práce umožňující tzv. super-sluzby rozhodně nevyřeší dlouhodobé problémy organizace pracovní doby v českém zdravotnictví ani mimořádnou spotřebu přesčasové práce u zdravotníků. Pokud bychom novou právní úpravu uplatňovali do krajností, pak zaměstnanec může být teoreticky 24hodinovými super-sluzbami vytěžován v maximální možné míře až cca 3 x týdně. Pokud by se jednalo o kombinaci 12 hodin směna + 12 hodin přesčas, tak zaměstnanec bude mít celkem týdně 36 hodin týdně práci přesčas, a tedy maximální možný limit **416 hodin práce přesčas bude vyčerpán již za cca 11,5 týdne** ($416 / 36 = 11,55$), tj. v extrémním případě již cca ke konci března 2024.

• Jak je to po 1. 1. 2024 s DPP/DPČ a přesčasy zdravotníků?

Tzv. super-sluzby samy o sobě

nemohou limity přesčasové práce vyřešit, pokud se spotřeba práce přesčas u zdravotníků jako taková radikálně nesníží. V aplikační praxi tak bohužel nelze vyloučit, že i po zavedení nového § 83a zákoníku práce mohou existovat tendence vracet se ke „starým fintám“ a snažit se obcházet zákoník práce tím, že nadlimitní práce přesčas bude (opět) vyváděna do separátních dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr. V té souvislosti je však třeba připomenout, že podle § 34b odst. 2 zákoníku práce platí, že **zaměstnanec v dalším pracovním poměru nebo na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr u téhož zaměstnavatele nemůže vykonávat práce, které jsou stejně druhově vymezeny**.

Kombinaci pracovního poměru a například dohody o pracovní činnosti u téhož zaměstnavatele lze proto akceptovat pouze tehdy, pokud v rámci dalšího pracovněprávního vztahu budou plněny takové pracovní úkoly, které nejen z hlediska jejich formálního označení, ale především z hlediska faktického výkonu práce **nespadají do druhově stejně vymezených prací**.

Otázku zákazu dvojí práce u téhož zaměstnavatele pro oblast zdravotnictví již před cca 12 lety vykládově „rozsekl“ Nejvyšší správní soud v precedenčním rozhodnutí sp. zn. 3 Ads 11/2011. V uvedeném rozhodnutí zaměstnankyně pracovala u zaměstnavatele na pracovní smlouvu jako lékařka a současně měla sjednanu dohodu o pracovní činnosti na ústavní pohotovostní služby.

Soud tehdy dospěl k závěru (a zřejmě by v obdobných situacích dospěl i nyní), že pracovní činnost zaměstnankyně měla směřovat k obdobné práci vykonávané dle pracovní smlouvy. Pokud se druh práce sjednaný v pracovní smlouvě podstatně překrývá s činností vykonávanou u téhož zaměstnavatele na základě dohody o pracovní činnosti, pak je souběžná dohoda o pracovní činnosti neplatná. Důsledky této neplatnosti jsou pak nepříjemné především pro zaměstnance, protože z neplatné dohody nevznikají v případě sporu ani práva na peněžité dávky z titulu sociálního zabezpečení, byť příslušné pojistné na sociální zabezpečení z takové dohody bylo odváděno.

Odpovědi na další otázky budou již brzy na svazovém webu.

JUDr. Dominik BRŮHA, Ph.D., advokát

Záchranka jistí a sleduje, jsme v pohotovosti

V letech 2011–2022 se tabulkové platy pro zaměstnance ve zdravotnictví a sociálních službách pravidelně navyšovaly. Samozřejmě se nezvyšovaly samy od sebe nebo jen z rozhodnutí odpovědných politiků. I když právě ti by měli být vedeni zodpovědným přístupem k udržitelnosti veřejných služeb. Za každým navýšením tarifních platů v jednotlivých letech, za každou úpravou musíme vidět tvrdé, nekonečné vyjednávání odborového svazu, jeho výkonné rady, krajských rad i jednotlivých odborových organizací a jejich výborů.

Zvyšování platů a mezd zkrátka nebylo nikdy automatické. V právním prostředí platí rčení není žalobce, není soudce. Zde bychom mohli poznamenat – není požadavek, není odměna. Přestože se pohybujeme v prostředí platů, tedy platových tabulek, a plat si každý zaměstnanec nevyjednává se zaměstnavatelem sám, i v tomto prostředí se jaksi uplatňuje princip vyjednávání o platech. Není-li podnět, není reakce. Důkazem této rovnice jsou právě roky 2011–2022, kdy se díky zdravotnickým odborům a jejich vyjednávání s příslušnými vládami každým rokem procentuálně platy zvyšovaly (kromě roku 2013 za vlády ODS, kdy u všeobecných sester dokonce klesl o 1,5 %).

na sport, omezily či zrušily se příspěvky na činnost odborových organizací, či zaměstnaneckých spolků.

Napříč zdravotnictvím se zvedla vlna nespokojenosti, odstartovaná schválením nesmyslných hodin přesčasové práce. Po intenzivních jednáních byla v pátek 8. prosince 2023 před polednem na Ministerstvu zdravotnictví podepsána dohoda, která zajistí zvýšení platů a mezd zaměstnancům nemocnic a ukončila protest lékařů, kteří vypověděli další práci přesčas. Smluvními stranami dohody jsou Ministerstvo zdravotnictví, Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR, Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR, Lékařský odborový klub –

no nedostaly. Ohledně sociálních služeb vedli jednání zástupci zdravotnických odborů ve středu 3. ledna 2024 s ministrem práce a sociálních věcí Mariem Jurečkou. Odbory chtějí tlak na vládu ještě zesílit. „Odborový svaz vyvolá jednání s představiteli Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR a pokusí se je přesvědčit o společném postupu a tlaku na jednotlivé koaliční předsedy a vládu,“ uvedla místopředsedkyně OS Jana Hnyková.

ČR koordinuje společný postup jednotlivých ZZS v ČR, **odměňování na jednotlivých krajských ZZS je různé.**

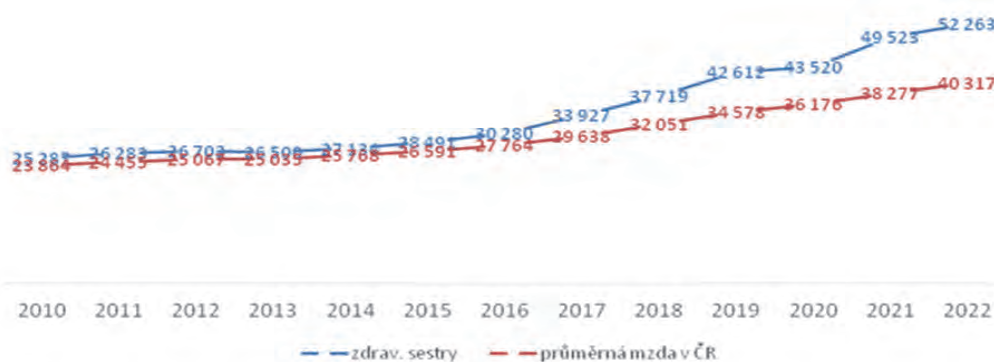
Platové tabulky hovoří jasně, ty jsou dané jednotlivým nařízením vlády (a ty se již druhým rokem nemění, jak je uvedeno výše), a **máme i dosud nejednotné složky platu u tzv zvláštních příplatků.** Jejich rozmezí určuje nařízení vlády. Jedná se o zvláštní příplatky za zvlášť náročnou práci (u ZZS rozmezí 1880–7500 Kč), příplatky za směnný provoz (750–2500 Kč), osobní příplatek nebo osobní ohodnocení (legislativa: § 131 zákoníku práce).

Metodika k přiznání osobního příplatku (jasně daných kritérií kdy a za jakých podmínek bude zaměstnanec tento příplatek přiznan), u ZZS napříč republikou chybí. Za posledních deset let, co jsem ve výboru odborové organizace Zdravotnické záchranné služby hlavního města Prahy, se mně nepodařilo tuto metodiku u managementu prosadit. Návrhů a jednání bylo nespočet. Zůstáváme u tzv. „ksichtovného“ – výše osobního příplatku náleží zaměstnanci podle obličeje.

Další složkou platu jsou odměny. „Odměny jsou nenáročnou složkou platu a umožňují zaměstnavateli ocenit v případech zvlášť hodných zřetel pracovní zaslouhy zaměstnanců, převyšující požadovaný standard pracovní výkonnosti. Odměnu lze poskytovat zaměstnanci za úspěšné splnění mimořádného nebo zvlášť významného pracovního úkolu.“ (zdroj MPSV).

pokračování na straně 11

VÝVOJ RŮSTU PRŮMĚRNÉHO PŘÍJMU ZDRAV. SESTER V POROVNÁNÍ S VÝVOJEM PRŮMĚRNÉ MZDY

Zdroj: OS zdravotnictví a sociální péče ČR

Píše se rok 2024. V roce 2023 se platové tabulky pro zaměstnance ve zdravotnictví a sociálních službách nezvedly (na začátku roku 2023 to dokonce vypadalo, že se o 5 % sníží!), v roce 2024 se též nezvednou a zaměstnanci k tomu navíc přijdou kvůli dopadům konsolidačního balíčku o „svě“ benefits, což je reálně až o 2000 Kč měsíčně méně. To je 5–8 % ze základu méně. Snížil se příspěvek na stravování, zrušily se příspěvky

Svaz českých lékařů a Česká lékařská komora.

Zdravotnické odbory požadovaly 10% růst tarifů a základních mezd, nakonec se vyjednalo úžasných 5 % navýšení platů od 1. 1. 2024 všem zaměstnancům ve státních příspěvkových organizacích, jejichž je Ministerstvo zdravotnictví zřizovatelem. Díky za to. To není málo.

Sociální služby, hygienická služba a záchranky zatím přidá-

Ohledně navýšení platů u zaměstnanců zdravotnických záchranných služeb (ZZS) oslovily zdravotnické odbory Asociaci zdravotnických záchranných služeb ČR (AZSS ČR). AZSS ČR sdružuje zdravotnické záchranné služby České republiky, pracuje jako koordinační orgán, jenž analyzuje postavení ZZS v systému zdravotní péče a **měl by zaujmout jasné stanovisko k nutnosti navýšit platy u zaměstnanců ZZS.** Ačkoli AZSS

Záchranka jistí a sleduje, jsme v pohotovosti

pokračování ze strany 10

U této složky platu nelze již vůbec hovořit o transparentnosti při rozdělování financí jednotlivým zaměstnancům. Jistotu nemá nikdo, ani ten co se podílí „na případech zvláště hodných zřetelů pracovní zásluhy...“

Již v lednu 2023 jsem předložil managementu pražské záchranky návrh dodatku kolektivní smlouvy, kde jsme požadovali navýšení platů o 10 % formou osobního ohodnocení (10% navýšení z tarifu do složky osobního ohodnocení) všem zaměstnancům. To nebylo managementem akceptováno s odůvodněním, že pokud je osobní ohodnocení zaměstnanci přiznáno, je obtížné ho odebrat a že na tuto položku nejsou jisté finance od zřizovatele. Odborovým argumentem bylo, že zdroj financí je znám, a to bonifikace 1500 Kč za každou přijatou výzvu operačním střediskem ZZS. Touto bonifikací se výnosy ZZS řádově zvyšují o desítky milionů korun ročně v závislosti na výjezdovosti jednotlivých krajů.

Podstatnou roli na poli financí má pochopitelně zřizovatel ZZS, a tím jsou jednotlivé kraje. Zkušeností roku 2023 je, že kraje směrem k ZZS tyto výnosy od pojišťoven krátí, a tudíž se peníze z výnosu nedostanou k zaměstnancům. Výnosy od pojišťoven končí tedy v rozpočtu krajů a kam jsou investovány, je otázkou. Kraje nekrátily výnosy od pojišťoven záchránkám všude stejně, abych byl objektivní. Například u pražské záchranné služby, která je dlouhodobě nejvytíženější ZZS v ČR, Praha dokonce navýšila limit na platy, a to právě z výnosu od pojišťoven. Nejedná se o informaci diskrétní – sama náměstkyně pro zdravotnictví Alexandra Udženiya ji po schválení v srpnu 2023 zveřejnila na sociálních sítích, odkud ji převzala všechna mainstreamová média. Jak tomu bude v roce 2024, je otázkou.

V listopadu 2023 Ministerstvo zdravotnictví zveřejnilo úhradovou vyhlášku na rok 2024: *Úhrada podle odstavce 1 se poskytovateli zdravotnické záchranné služby navyšuje o 1500*

Kč za každou epizodu péče o poskytlence zdravotní pojišťovny zahrnující příjem tísňové výzvy operátorem zdravotnického operačního střediska a výjezd zdravotnické záchranné služby vykázaný podle odstavce 1 (§14 odst. 2).

Pro rok 2024 zdroje financí jsou. Úvaha předchází činu. Pokud čin samotný nemá mít povahu zbrklého či neuváženého kroku.

Ze samotného „koordinačního orgánu“, a tím je AZZZ ČR, reakci jako odbory zatím nemáme. Zbývá oslovit jednotlivé kraje a ty jsou sdruženy v Asociaci krajů ČR. Koordinačních orgánů máme dost a nyní stojíme před zásadním rozhodnutím: společně, či každý sám za sebe? Společně oslovit koordinátory, kteří mají být názorovou platformou a kteří si kladou za prvořadý cíl hájit a prosazovat společné zájmy krajů? Nebo budeme s odvahou klepat na dveře ředitelů jednotlivých ZZS s požadavky na zvýšení platů? Pracujeme ve státních organizacích, kde jsme odměňováni tabulkovými platy

(i když toto je dle současného Ministerstva financí rovnostářství) a měli bychom v ideálním světě dostávat za stejnou práci nebo za práci stejně hodnoty stejný plat (§110 zákoníku práce). A plat ve státních organizacích by se měl zvyšovat úměrně s inflací (za kterou je odpovědná vláda). Toho by si měli být vědomi především odpovědní politici. Platy by se měly valorizovat.

Realita je však taková, že nakonec na dveře ředitelů a zřizovatelů budou klepat „zase“ odboráři. A tak nám nezbyvá nic jiného než to, na co jsme zvyklí ve svých záchrannářských profesích – být neustále v pohotovosti, být připraveni zasáhnout. Ať už jde o lidské zdraví, životy či klepání na dveře ředitelů. Na nebeskou bránu zaklepeme doufám až později. A jaké budou naše platy v roce 2024? To ví snad jen ten, kdo sídlí právě za tou nebeskou bránou.

**Jakub ŠTĚTKA, DiS.,
předseda ZO OSZSP ČR
ZZS hlavního města Prahy,
stetkajakub@gmail.com
Foto autor**

Výkonný výbor EPSU: investice do veřejných služeb jsou nutné pro zajištění základních lidských práv

Jednání výkonného výboru Evropské federace odborových svazů veřejných služeb (EPSU) se konalo dne 13. října v Ženevě a následně ve dnech 29. a 30. listopadu 2023 v Bruselu.

Jednání 13. října v Ženevě

Dne 13. října se konalo jednání výkonného výboru EPSU v Ženevě před kongresem celosvětové odborové federace veřejných služeb – Internacionály veřejných služeb (PSI).

Členové výkonného výboru EPSU odsouhlasili deklaraci, která byla předložena kongresu PSI a kongresem odsouhlasena. V deklaraci je uvedeno, že veřejné služby měly nezastupitelnou roli v době covidové pandemie, ale jako by se na to zapomnělo a zapomnělo se na negativní dopady škrtů provedených před pandemií, na rozvoj poskytovatelů soukromých služeb. Soukromí poskytovatelé veřejných služeb způsobují nerovný přístup k veřejným službám, jejich roztržitost a neefektivitu výdajů veřejných prostředků.

Odbory v celé Evropě se brání škrtům ve veřejných služ-

bách. Výkonný výbor EPSU vyzval všechny odborové svazy k národním mobilizacím a demonstracím. Investice do veřejných služeb nelze hodnotit pouze jako náklady státu, ale jsou nutnou investicí pro zajištění lidských práv.

Projekt společné a sociální Evropy je pro odbory o solidaritě mezi lidmi a národy.

Musí dojít k zamezení výskytu násilí a všech forem diskriminace.

Státy EU musí vytvořit politiky, které budou chránit a posilovat práva občanů.

To vyžaduje:

- uznání veřejných služeb jako hodnoty, která zaručuje základní lidská práva a služby,
- ochranu veřejných služeb,
- závazek k posílení sociálního státu,
- podporu sociálního dialogu na evropské úrovni,

- vysoké krytí práv zaměstnanců kolektivními smlouvami,
- investice pro úspěšný nábor a udržení zaměstnanců ve veřejných službách,
- slušné platy a mzdy zaměstnanců.

Nové technologie a umělá inteligence musí být zaměřeny na kvalitní život a práci lidí, musí zajistit zlepšení veřejných služeb.

Výkonný výbor EPSU podpořil eurodemonstraci proti úsporným opatřením a za spravedlivé životní podmínky pro zaměstnance, která se připravovala v Bruselu na 12. prosince 2023.

Jednání 29. a 30. listopadu v Bruselu

Ve dnech 29. a 30. listopadu se v Bruselu konalo poslední jednání výkonného výboru EPSU v roce 2023. Zásadními body byly ty, které se týkaly přípravy kongresu EPSU. Kongres se bude konat v dnech 16. až 20. června v Bukurešti, bude volit vedení EPSU, členy výkonné-

ho výboru a jednotlivých výborů pro sektorový sociální dialog. Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR je zastoupen v sektorovém dialogu pro zdravotnictví a sociální služby, zastupuje také Českou republiku ve výkonném výboru.

Mezi kongresy se aktualizuje akční program práce EPSU. K programu se mohou vyjadřovat všechny odborové svazy podle potřeby. Výkonný výbor EPSU posuzuje předložené návrhy, dává doporučení pro nebo proti jejich přijetí. Konečné rozhodnutí je na hlasování delegátů kongresu. Před konáním kongresu se ještě jednou k návrhu programu, úpravám ve stanovách a finančním řádu bude výkonný výbor EPSU vyjadřovat na svém zasedání v březnu roku 2024.

Podmínky práce na dálku

Na jednání výkonného výboru EPSU byla podána informace

pokračování na straně 12

Výkonný výbor EPSU: investice do veřejných služeb jsou nutné pro zajištění základních lidských práv

pokračování ze strany 11

o aktualizaci Autonomní dohody o práci na dálku z roku 2022. Evropské odbory požadují, aby byla dohoda aktualizována, předložena Evropské radě k implementaci již jako směrnice. Také EPSU požaduje, aby ve směrnici byl zakotven nárok zaměstnanců na odpojení od připojení na počítači, mobilu nebo jiného dosahu pro zaměstnavatele v době nárokového volna zaměstnance.

Složitá jednání se stranou zaměstnavatelů vede Evropská odborová konfederace (EOK), jejímž je EPSU členem.

Eurodemonstrace 12. prosince 2023

Výkonný výbor EPSU byl podrobně informován o připravované eurodemonstraci, kterou pořádá EOK dne 12. prosince v Bruselu. Generální tajemník Jan Willem Goudriaan vyzval všechny odboráře veřejných služeb k podpoře, nejlépe k účasti. Současně vyzval k mobilizaci, demonstracím v jednotlivých státech proti úsporným opatřením, za spravedlivé pracovní podmínky a za zvýšené mzdy zaměstnanců.

Ivana Břeňková informovala o demonstraci českých odborových svazů dne 27. listopadu a akci OSZSP ČR za zvýšení mezd ve zdravotnictví a zrušení další dohodnuté práce přesčas ve zdravotnictví. Akce v České republice byla hodnocena velmi pozitivně, osobně ji ocenil a podpořil i generální tajemník Jan Willem Goudriaan.

Volby do Evropského parlamentu 6. až 9. června 2024

Evropští odboráři mají obavy z výsledku voleb do Evropského parlamentu. Podle průzkumů by většinu křesel mohly získat krajně pravicové strany. Volby budou pro odbory důležité. Odbory potřebují takové složení Evropského parlamentu, které bude podporovat práva zaměstnanců a udržitelnost veřejných služeb.

Směrnice o adekvátní minimální mzdě

Směrnice o adekvátní minimální mzdě, na které se EPSU podílela, ukládá státům zavést podmínky pro zvýšení minimálních mezd a také stanovuje podmínky pro kolektivní vyjednávání. Pokud nemají jednotlivé státy kryto alespoň 80 % zaměstnanců kolektivními smlouvami, musí připravit národní akční plány. To se týká i České republiky, která má velmi nízké pokrytí práv zaměstnanců kolektivními smlouvami. Národní akční plány musí být státy zveřejněny do konce roku 2025. Evropská Rada vydala v červnu doporučení o posílení sociálního dialogu v EU, ve kterém uznává právo na kolektivní vyjednávání, odkazuje na příslušné úmluvy Mezinárodní organizace práce a žádá členské státy, aby podporovaly sociální dialog včetně kolektivního vyjednávání.

Sociální dialog EPSU pro zdravotnictví a sociální péči

Výbor EPSU pro dialog ve zdravotnictví a sociální služby je velmi aktivní. Výkonnému výboru byla podána informace o účasti zástupců výboru na konferenci

Světové zdravotnické organizace (WHO) Time to act, která se konala v Kazachstánu. Účastníky konference byli zástupci WHO, Mezinárodní organizace práce (MOP/ILO) a Evropské asociace zdravotnického managementu (EHMA). Diskuse se zabývala aktuálními otázkami, kterým čelí zaměstnanci ve zdravotnictví nejen v Evropě, ale i ve světě.

Výbor WHO přijal Rámec akcí pro zaměstnance evropského regionu ve zdravotnictví a v sociálních službách.

Rámec zahrnuje mnoho požadavků EPSU na řešení nedostatku personálu, opatření ke zlepšení pracovních podmínek zaměstnanců a výzvu k integrovanému přístupu ke zdravotní a sociální péči.

Rámec také uznává důležitost ochrany duševního zdraví zaměstnanců i požadavek EPSU na směrnici o psychosociálních rizikových faktorech. Rámec zdůrazňuje význam boje proti násilí ze strany třetích stran a za odstranění rozdílů v odměňování žen a mužů.

EPSU sděluje, že účinné způsoby, jak zlepšit pracovní podmínky, jsou prostřednictvím kolektivního vyjednávání a sociálního dialogu.

Nedostatek personálu je nebezpečným faktorem práce, který způsobuje další stres přetíženým zdravotníkům.

EPSU vyzývá k vytvoření závazných a bezpečných personálních limitů počtu zdravotnických pracovníků.

EPSU požaduje, aby členové regionu WHO-Evropa společně s odbory a profesními organizacemi vypracovali národní strategie pro řešení nedostatku zdravotnických pracovníků. Být zdravotnickým pracovníkem není jen kariérní volba, ale celoživotní závazek, který vyžaduje přístup k vysoce kvalitnímu vzdělání a školení, stejně jako bezplatný nepřetržitý profesní rozvoj.

EPSU nesouhlasí s přístupem k optimalizaci výkonu. Provádění přesunu úkolů s ohledem na ekonomickou nebo procedurální efektivitu nestaví bezpečnost pacientů na první místo a může způsobit, že podmínky pro zaměstnance budou ještě více stresující.

Nesouhlasí s pokusy využít digitalizaci jako nástroj ke zmírnění nedostatku zaměstnanců. Zdravotní péče zaměřená na pacienta vyžaduje lidský přístup, osobní a přímý kontakt s pacientem.

Na evropské úrovni jsou různé projekty pro řešení problémů ve zdravotnictví.

Projekt HEROS pomáhá řešit problémy jednotlivých států, jakými jsou udržení zaměstnanců a kombinace dovedností zaměstnanců k výkonu povolání.

Projekt BeWell se zaměřuje na dovednosti zaměstnanců ve zdravotnictví, podporuje a přispívá ke zvyšování kvalifikace a rekvalifikace zdravotnických zaměstnanců.

Dále výbor EPSU pro zdravotnictví řeší bezpečnost zaměstnanců, hodnocení rizik, revizi směrnice o karcinogenech, mutagenech, reprotoxinech (CMRD 5) a azbestu a také muskuloskeletální poruchy ve zdravotnictví a v sociální péči.

V oblasti sociální péče byla podána informace o nadnárodní společnosti Orpea.

Na začátku roku 2022 byla francouzská nadnárodní společnost Orpea předním soukromým, ziskovým evropským poskytovatelem pečovatelských zařízení v celé Evropě.

Dne 26. ledna 2023 však začal prudký pokles zisků a problém společnosti. Došlo k vydání knihy, která uvedla podrobné odhalení systému zisku na úkor zaměstnanců a obyvatel. Kniha ukázala na nebezpečí a kruté dopady komercializace péče, zneužití veřejných prostředků.

Výkonný výbor EPSU byl informován o finanční a personální situaci EPSU, byl mu předložen návrh rozpočtu na následující období a návrh na úpravu členských příspěvků. K návrhu se seje pracovní skupina, která předloží návrhy řešení, ke kterým se výbor vyjádří na následujícím jednání. Termín je stanoven na 20. a 21. března 2024.

Ing. Ivana BŘEŇKOVÁ,
vedoucí právního a sociálního oddělení OS a členka výkonného výboru EPSU,
brenkova.ivana@cmkos.cz

Foto autorka

Odboráři a zaměstnavatelé v Bruselu jednali o problémech sociálních služeb a jejich zaměstnanců

Plenární zasedání sektorového sociálního dialogu pro sociální služby se konalo 12. prosince 2023 v Bruselu. Ustanovení skupiny zástupců odborů a zaměstnavatelů z evropských zařízení – poskytovatelů sociálních služeb se podařilo až po třinácti letech příprav a konání různých projektů. Evropská komise sledovala společnou práci odborů a zaměstnavatelů, vyhodnocovala výstupy z projektů a nakonec odsouhlasila evropský sociální dialog pro zařízení sociálních služeb.

Jednání zahájili zástupci zaměstnavatelů, odborů a Evropské komise. Všichni ocenili přípravné práce a schválený plán, který budou sociální partneři za podpory Evropské komise plnit. Za Českou republiku se jednání účastnili prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR a Unie zaměstnavatelských svazů ČR Ing. Jiří Horecký a vedoucí právního a sociálního oddělení OSZSP ČR, specialistka pro kolektivní vyjednávání a sociální dialog Ing. Ivana Břeňková.

Pracovní plán na období 2024-2026

Všechny body programu na období 2024-2026 se vztahují k zásadám Evropského pilíře sociálních práv a cílem je jejich realizace. K tomu jsou stanovena čtyři témata. Pro každé téma jsou navrženy akce a společné výstupy, například projekty, politické diskuse a jednání.

1) Udržitelnost a nábor zaměstnanců sociálních služeb

Sociální partneři si budou předávat informace o strategiích k překonávání věkové a genderové segregace, včetně iniciativ pro migrující zaměstnance, zaměstnance se zdravotním postižením a zaměstnance pracující na částečné úvazky.

2) Budování kapacit

Sociální partneři si budou předávat informace a řešit úlohy pro zvládnání měnících se potřeb a modelů péče v sociálních službách. Péče musí být více zaměřená na lidi v sociálních službách, na klienty a zaměstnance. Bude se řešit rozvoj dovedností a odborného vzdělávání, včetně soustavného profesního rozvoje zaměstnanců, jejich rekvalifikace a zvyšování kvalifikace.

3) Podmínka pro veřejné zakázky

V tomto bodě jde o podporu, aby byly do podmínek pro zadávání veřejných zakázek začleněny sociální požadavky,

podmínky kvality, bezpečné pracovní prostředí a pro odbory podmínky existence odborových organizací v dodavatelských firmách.

4) Následná opatření v rámci stanovené evropské strategie péče

V evropské strategii péče jsou státy vyzvány, aby zajistily kvalitní dlouhodobou péči, investice do rekvalifikace, vzdělávání zaměstnanců, aby zajistily bezpečné pracovní prostředí pro zaměstnance a bezpečí pro klienty.

Za Českou stranu byl schválený plán práce hodnocen kladně.

Všechny čtyři části programu zahrnují důležité body pro udržitelnost sociálních služeb, pro nábor a udržení zaměstnanců a rozvoj sociálního dialogu.

Důležité je, že odkazuje na Evropský pilíř sociálních práv, o němž se u nás příliš nediskutuje.

Velkou výzvou bude narovnání odměn za stejně náročnou práci.

Výzvou bude zapojení zaměstnanců do programů soustavného profesního růstu.

Je nutné zaměstnance ocenit. Ocenit zaměstnance neznamená pouze zvýšení platů, ale i způsob chování a respektu ze strany

rodin, kolegů a zaměstnavatelů.

Sociální dialog a kolektivní vyjednávání

Sociální dialog je na národní úrovni veden Radou hospodářské a sociální dohody, tzv. tripartitou. Pro tripartitu připravují stanoviska a podklady ustanovené pracovní týmy. Jedním z týmů je tým pro sociální služby, dalším tým pro odměňování a zaměstnanost. Týmy pracují dobře, zástupci vlády, zaměstnavatelů a odborů vedou otevřené diskuse, ne vždy dojdou ke shodě, ale dále diskutují.

Česká republika má velmi nízké krytí zaměstnanců kolektivními smlouvami. Pravidla a způsoby jsou v České republice nastavena. Problémem je způsob chování mezi stranami. Problémem je i nechuť zaměstnavatelů k tomu, aby v zařízení byly odbory založeny. Máme zařízení sociálních služeb, ve kterých se zaměstnanci obávají sdělit jméno předsedy odborů. Jsou zařízení sociálních služeb, kde

jsou vztahy dobré a vedou ke zlepšení pracovních podmínek.

V diskusi bylo předloženo za Českou republiku několik konkrétních informací.

Inflace v České republice činí 7 %, nezaměstnanost je jedna z nejnižších v EU, a to 3%, z 11 milionů obyvatel žije 1 milion lidí pod hranicí chudoby. Bylo sděleno, že přes nízkou nezaměstnanost není jednoduché získat a udržet zaměstnance v zařízení sociálních služeb, není jednoduché je finančně ohodnotit.

Sociální služby jsou poskytovány ve veřejných i soukromých zařízeních. Odborové organizace působí v obou formách poskytovatelů sociálních služeb. Ve veřejném sektoru by vyjednávání mohlo být jednodušší, ale není tomu tak. Současná vláda se zaměřila na úspory ve veřejném sektoru. Zaměstnancům, kteří pracují v sociálních službách, se nebudou v roce 2024 základní platy zvyšovat.

Vzhledem k tomu, že zaměstnavatelé argumentují nedostatkem financí, zaměstnanci zvažují odchod z resortu sociálních služeb. Je smutné slyšet, že zaměstnanec práce baví, ale nejsou schopni hradit své závazky, nájem, různé zájmové kroužky dětí.

Pokud chceme udržet zaměstnance a rozvíjet nábor, nebude to možné bez zvýšení atraktivnosti povolání. Povolání v sociálních službách bude atraktivní, až se stane atraktivním pro již pracující zaměstnance.

Ing. Ivana BŘEŇKOVÁ,
vedoucí právního
a sociálního oddělení OS
a členka výkonného výboru EPSU,
brenkova.ivana@cmkos.cz

Foto autorka

Královéhradecká KR schválila termíny jednání a zve k účasti na nich

Krajská rada Královéhradeckého kraje se sešla ve čtvrtek 14. prosince. Toto setkání jsme pojali ve vánočním duchu a zvolili jsme restauraci Na hradě v Hradci králové. Přesto, že jsme chtěli mít toto jednání neformální, probrali jsme témata napříč zdravotnickými zařízeními, nechyběla ani témata z oblastí sociální péče, lázeňství a záchranné služby

Mimo informaci z výkonné rady jsme probrali den protestů, jednání tripartity a Regionální rady Královéhradeckého kraje.

Na jednání výkonné rady bylo schváleno navýšení počtu členů královéhradecké krajské rady z pěti na sedm. Zatím byl osloven Vojta Třešňák, který je ze záchranné služby a už se stal stálým hostem jednání krajské rady a do diskuzí se aktivně zapojuje, a Irena Pfeiferová z Barených domků Hajnice, která by zastupovala sociální oblast. Samozřejmě se může do voleb přihlásit kdokoli.

Zuzana Netolická předala informace z jednání tripartity –

probírala se především situace ve zdravotnictví a školství. A energetická krize, která dopadne na jednotlivé firmy. Předala také informace z jednání Regionální rady Královéhradeckého kraje – probíraly se v podstatě stejné problémy jako na tripartitě. Na jaře budou volby předsedy a místopředsedů Regionální rady.

V rámci regionu jsme se dozvěděli, že v nemocnicích holdingu Královéhradeckého kraje se konalo kolektivní vyjednávání. Všichni zaměstnanci mimo lékařů budou mít od 1. 1. 2024 navýšené tarify o 8,5 %. Lékaři dle dohody na státní úrovni + budou mít garantované

mzdy: L1 ve výši 55 000 Kč, L2 ve výši 75 000 Kč, pro L3 v 11. mzdové třídě ve výši 95 000 Kč a pro L3 ve 12. mzdové třídě 105 000 Kč. Dále budou o 5 % navýšeny dohody. Benefity zůstanou zachovány. Jednání probíhalo za účasti hejtmana Martina Červíčka a bohužel odděleně pro lékaře a pro ostatní zaměstnance.

Z oblasti sociálních služeb víme, že v Domově důchodců v Borohrádku se ZO rozhodla ukončit činnost a už zahájili k tomu potřebné kroky. Barené domky Hajnice – předsedkyně ZO se na krajskou radu obrátila se žádostí o pomoc v souvislosti s řešením šikany ze strany ředitelky. 1. prosince se konala schůzka s hejtmánem Martinem Červíčkem. Řeší to sociální odbor. (Po jednání krajské rady přišlo písemné vyjádření, podle kterého se nic neděje. Dále budeme řešit s místopředsedkyní

OS Janou Hnykovou a právničkou Zuzanou Dufalovou.)

Státní léčebné lázně Janské Lázně mají kolektivní smlouvu uzavřenou na čtyři roky, vyjednali navýšení o 5 % pro všechny zaměstnance

Na záchrance kolektivní vyjednávání teprve bude probíhat.

Schválili jsme plán jednání pro rok 2024. Kdyby se chtěl někdo z výborů našich odborových organizací našeho jednání jako host zúčastnit, neváhejte a přihlaste se na kontakt:

netolicka.zuzana@nemocnicerk.cz

Plánované termíny jednání královéhradecké krajské rady pro rok 2024 jsou: 17. ledna, 21. února, 20. března, 17. dubna, 15. května, 19. června, 18. září, 16. října, 20. listopadu a 18. prosince.

Zuzana NETOLICKÁ,
předsedkyně královéhradecké krajské rady OS,
netolicka.zuzana@nemocnicerk.cz

Mikulášská besídka na Královských Vinohradech

Jako již tradičně každý rok se i letos konala pro ty nejmenší našich členů Mikulášská besídka. Celá akce se uskutečnila 5. prosince v dětské herně Tanzanie, o nadílku a celý program se postaral dětský bavič a klaun Cucíno. Všem členům tímto děkujeme za přízeň a přejeme co nejlepší rok 2024.

**Za ZO OSZSP ČR FN Královské Vinohrady
a 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy
místopředsedkyně Mgr. Andrea OSMANČÍKOVÁ**

Odboráři z ostravského Čtyřlístku si užili předvánoční atmosféru na dvou zájezdech

Jak už se stalo v naší organizaci tradicí, i v letošním roce jsme zorganizovali dva adventní zájezdy pro naše zaměstnance a jejich rodinné příslušníky a kamarády. Oba zájezdy se uskutečnily v prosinci.

Rakouská čokoláda, maďarské lázně, slovenské trhy

V prvním, dvoudenním zájezdu, který se uskutečnil o víkendových dnech 9. a 10. prosince, jsme první den v ranních hodinách navštívili rodinnou čokoládovnu Hauswirth v rakouském městečku Kitzsee nedaleko Bratislavy, kde nás čekala slovenská průvodkyně. Nejprve jsme shlédli retro film o začátcích výroby čokolády rodinou Haurswirth ve Vídni a následně v Kitzsee. Humornou formou nám tento film pomohl vžít se do historie a přívětivé atmosféry výroby čokolády včetně spokojených a mlsajících zaměstnanců firmy. Následně jsme si prošli dostupné provozy výroby, kde se již s předstihem vyráběli zájící na velikonoční pomlázku. Sladkou tečkou exkurze byl vstup do firemní prodejny, kde na nás čekalo nepřeberné množství čokoládových sladkostí různých tvarů i chutí: Ovoce v čokoládě, ovoce v čokoládě s likérem, banány v čokoládě, Mozartovy rohlíčky, rumovokokosové koule a spousta jiných dobrot. V prodejně to hučelo jako v úle. K dispozici byla ochutnávka téměř všeho, co si mohl návštěvník zakoupit. A přesto, že po několika ochutnaných kouscích bylo „přečokoládováno“, tašky účastníků našeho zájezdu se plnily sladkostmi a všichni odcházeli s nějakým pamlskem. Odcházeli jsme právě včas. Za námi už totiž mělo prohlídku rezervováno dalších 51 autobusů!

Naší další zastávkou byly maďarské termální lázně Mosonmagyaróvár, na které se všichni těšili nejvíce. Zimní počasí, předvánoční atmosféra, relaxační koupel v teplých termálních bazénech a ochutnávka maďarských specialit tvořily balíček prožitků poklidného sobotního odpoledne. V podvečer jsme se přesunuli do rodinného penzionu ve Velkém Mederu, který jsme již k plné spokojenosti využili, když jsme v předcházejícím roce navštívili Budapešť.

Po večeři jsme ještě poseděli u dobrého vína nebo piva a sdíleli zážitky z celého dne.

Druhý den jsme se probouzeli do krásného zimního sněhového rána. Po vydatné snídani jsme vyrazili směr Bratislava. Prošli jsme si město, ukázali několik hlavních památek a zajímavostí města a hlavně jsme si užili at-

mosféru bratislavských adventních trhů, na kterých nesměla chybět ochutnávka vánočního punče nebo svařáku.

Polská Wroclaw historická i sváteční

Druhý zájezd nás 16. prosince zavedl do adventní polské

Wroclawi. Ač jsme tento zájezd opakovali po čtyřech letech, ani tentokrát nezklamal. Průvodkyně si se zájemci o historii prošla nejzajímavějšími místy ve městě a povprávěla nám spoustu zajímavostí. Kochali jsme se bohatou historií i historickými budo-

vami města a po zbytek dne jsme měli možnost projít se nádherně vyzdobeným centrem města a kouzelnými adventními trhy. Ani ve Wroclawi nechyběla ochutnávka místních specialit a regionálních pochutin.

Tak jako z každého zájezdu vraceli jsme se opět všichni unaveni, ale s hezkou vzpomínkou na vánočně prožitý den.

Ing. Gabriela KUPCOVÁ, Čtyřlístek – centrum pro osoby se zdravotním postížením Ostrava

Více fotografií najdete u tohoto textu na svazovém webu v rubrice Z našich organizací: <http://www.zdravotnickeodborny.cz/o-nas/z-odborovych-organizaci/>

Odboráři z plzeňské fakultní nemocnice vyrazili na advent do Lipska

Třetí adventní víkend se skupina odborářů z plzeňské fakultní nemocnice s rodinnými příslušníky (plný autobus) v brzkých ranních hodinách vydala za vánočním kouzlem do německého Lipska, na jednu z nejstarších a nejkrásnějších trhů v celé zemi.

Odjezd byl v brzkých ranních hodinách. Cesta byla dlouhá, skoro čtyři a půl hodiny, každý si ji zpříjemňoval po svém. Někteří dospávali spánkový deficit, jiní četli nebo proháněli své mobilní telefony a samozřejmě se dodržoval i pitný režim.

Autobus nás vysadil přímo v historickém centru města, kde na několika náměstích jsme mohli nasávat atmosféru adventních trhů. Čekalo na nás zhruba 250 originálně nazdobených stánků, u nichž jsme mohli ochutnat typické vánoční laskominy jako čerstvě rozpečené preclíky, prosulé polnícké perníčky, sva-

řené víno, horký aperol, punč, výborné langoše a klobásy.

Na Augustusplatze mohli na ruském kole malí i velcí obdivovat město z výšky.

Samozřejmě nás potěšila možnost navštívit i několik nákupních center. Nákupní domy představují nákupní ráj a jsou místem, kde se snoubí umění a kultura v jeden architektonický klenot. V 17 hodin jsme nastoupili do autobusu a opět nás čekala dlouhá cesta do svých domovů.

**Jana ZÁVADOVÁ,
ZO OSZSP ČR**

Fakultní nemocnice Plzeň

Přehled právních předpisů publikovaných ve Sbírce zákonů v období od 7. 12. 2023 do 31. 12. 2023

(výběr)

352. Sdělení Ministerstva zdravotnictví o vydání Cenového předpisu č. 1/2024/CAU, o regulaci cen poskytovaných zdravotních služeb, stanovení maximálních cen zdravotních služeb poskytovaných zubními lékaři hrazených z veřejného zdravotního pojištění a specifických zdravotních výkonů

365. Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí o vyhlášení průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí roku 2023 pro účely zákoníku práce

366. Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí o vyhlášení průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí roku 2023 pro účely zákona o zaměstnanosti

369. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 114/2013 Sb., o stanovení bližších podmínek posuzování zdravotní způsobilosti a rozsahu vyšetření žijícího nebo zemřelého dárce tkání nebo orgánů pro účely transplantací (vyhláška o zdravotní způsobilosti dárce tkání a orgánů pro účely transplantací), ve znění vyhlášky č. 7/2014 Sb.

378. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

386. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 294/2015 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

388. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 357/2016 Sb., o zdravotní způsobilosti k výkonu vojenské činné služby, ve znění vyhlášky č. 230/2023 Sb.

389. Vyhláška o systému epidemiologické bdělosti pro vybraná infekční onemocnění

392. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 2/2015 Sb., o stanovení odborných kritérií a dalších náležitostí pro poskytování lázeňské léčebné rehabilitační péče, ve znění vyhlášky č. 211/2022 Sb.

393. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 99/2012 Sb., o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb, ve znění pozdějších předpisů

395. Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů

396. Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí, ve znění pozdějších předpisů

397. Vyhláška o stanovení výše paušální částky náhrady nákladů při práci na dálku pro rok 2024

398. Vyhláška o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad pro rok 2024

399. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů

400. Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí o vyhlášení výše jedné stočtyřicetidmadesátiny průměrné mzdy v národním hospodářství na přepočtené počty zaměstnanců za první až třetí čtvrtletí roku 2023 pro účely § 203a zákoníku práce

407. Zákon, kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně

souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

408. Zákon, kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

409. Zákon, kterým se mění zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 325/2021 Sb., o elektronizaci zdravotnictví

411. Vyhláška o stanovení elektronické komunikace v oblasti státní sociální podpory

412. Zákon, kterým se mění zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

413. Zákon, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 281/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

417. Zákon, kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

420. Sdělení Ministerstva zdravotnictví o antigenním složení očkovacích látek pro pravidelná, zvláštní a mimořádná očkování pro rok 2024

443. Vyhláška, kterou se mění některé vyhlášky provádějící zákon o účetnictví v souvislosti s vedením účetnictví v jiné než české měně, dorovnávací daní a vymezením čistého obrátu

444. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 156/2008 Sb., o zdokonalování odborné způsobilosti řidičů a o změně vyhlášky č. 167/2002 Sb., kterou se provádí zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění zákona č. 478/2001 Sb., ve znění vyhlášky č. 379/2020 Sb.

445. Nařízení vlády o zvýšení úhrady nákladů rodičem za službu péče o dítě v dětské skupině

451. Nařízení vlády, kterým se mění některá nařízení vlády v souvislosti se zrušením technických průkazů vozidel

452. Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády č. 330/2023 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů

456. Zákon, kterým se mění zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

458. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 329/2019 Sb., o předepisování léčivých přípravků při poskytování zdravotních služeb, ve znění pozdějších předpisů

459. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 84/2008 Sb., o správné lékárenské praxi, bližších podmínkách zacházení s léčivými látkami, zdravotnických zařízeních a u dalších provozovatelů a zařízení vydávajících léčivé přípravky, ve znění pozdějších předpisů

JUDr. Hana LISÁ, advokátka,
lisa.advokat@seznam.cz

Je dobré, že se vzájemně informujeme a stojíme při sobě

Kolektivní vyjednávání fúzovaných nemocnic Pardubického kraje probíhalo tentokrát velmi složitě. Původní návrh zaměstnavatele navýšení o garantovaných 5 % (LOK jednal sám za sebe) byl po argumentu, že v Královéhradeckém kraji došlo k navýšení 8,5 % a odchody zaměstnanců vzhledem ke krátké dojezdové vzdálenosti jsou již nyní viditelné, změněn na 8 %.

Další jednání byla velmi složitá a zdouhavá s ohledem na neustálé argumentace zástupců LOKu týkající se konkrétních úvazků, motivačních bagetů, studijního volna atd. Dokonce se někteří zástupci sami setkali se zaměstnavatelem a jednali, což ostatní členové vyjednávacího týmu považovali bez předchozí dohody za porušení kolegiality týmu. Nově vzniklá Odborová asociace laborantů a pracovníků ve zdravotnictví Nemocnice Pardubického kraje, a. s., (která kritizovala práci tzv. starých odborů a oslovuje zaměstnance, aby přešli k nim), jak uvedl za-

městnavatel, z vlastního podnětu iniciovala samostatné jednání.

Spolu se zástupci jednotlivých odborových organizací našeho odborového svazu se jednání účastnila regionální manažerka OS Ivana Burešová. V přestávkách mezi jednotlivými podanými návrhy a postojem zaměstnavatele si členové vyjednávacího týmu většinu věcí vyříkali, mnohdy i při zvýšení hlasů, což dříve zvykem nebylo. Nakonec jsme se 3. ledna rozešli v dobrém a s pocitem, že jsme pro zaměstnance vyjednali, co bylo možné.

Děkuji všem zástupcům zá-

kladních organizací našeho svazu za jednání vždy korektní a v rámci kolegiality i morálních zásad týmového jednání.

Považuji za nutné poděkovat také vedení odborového svazu za zřízení skupiny "Orgány svazu" na WhatsAppu. Zprávy v té-

to skupině jsou rychlé, diskuze probíhá flexibilně a lze toho využít při argumentaci směrem k zaměstnavatelům.

lic. Ivana BUREŠOVÁ,
regionální manažerka OS,
buresova.ivana@cmkos.cz

Foto autorka

Členské příspěvky odborové organizaci jako odečitatelná položka od základu daně z příjmu

Uvedená problematika daňové uznatelnosti členských příspěvků odborové organizaci patří do oblasti daní z příjmu fyzických

osob, kdy zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, dává poplatníkovi, členovi odborové organizace, možnost snížit si svůj zá-

klad daně, a tím i svou daňovou povinnost.

Za rok 2023 je možné při ročním zúčtování záloh na daň z příjmů zaměstnavatelem od základu daně odečíst členské příspěvky zaplacené odborové organizaci, a to na základě § 15 odst. 7 a § 381 odst. 1 písm. j) zákona o daních z příjmů. Podle § 15 odst. 7 zákona o daních z příjmů lze od základu daně odečíst zaplacené členské příspěvky zaplacené ve zdaňovacím období členem odborové organizace odborové organizaci, která podle svých stanov obhazuje hospodářské a sociální zájmy zaměstnanců v rozsahu vymezeném zvláštním právním předpisem. Takto lze odečíst částku do výše 1,5 % zdanitelných příjmů podle § 6, s výjimkou příjmů podle § 6 zdaněných srážkou podle zvláštní sazby daně, maximálně však do výše 3000 Kč za zdaňovací období.

Na základě výše uvedeného tedy může poplatník, člen odborové organizace, uplatnit jako odečitatelnou položku od základu daně z příjmu fyzických osob částku představující hodnotu zaplacených členských příspěvků odborové organizaci, a to do výše stanovených ročních limitů.

První limit je stanoven do výše 1,5 % zdanitelných příjmů poplatníka, druhým limitem je maximální částka 3000 Kč za zdaňovací období.

Nárok na uznání odpočtu prokáže poplatník, člen odborové organizace, v zákonné lhůtě předložením potvrzení od odborové organizace o výši zaplacených členských příspěvků v uplynulém zdaňovacím období (§ 381 odst. 1 písm. j) zákona o daních z příjmů). K uvedenému je nezbytné, aby odborová organizace vydala svému členovi, pokud o to požádá, potvrzení o výši zaplacených členských příspěvků. Potvrzení pro roční zúčtování je nutno předložit zaměstnavateli do 15. února po uplynutí zdaňovacího období (§ 38ch odst. 3 zákona o daních z příjmů), tj. za rok 2023 ho bude nutno doložit do 15. února 2024.

V souladu s nabytím účinnosti zákona č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů, se možnost odečtení členských příspěvků od základu daně použije naposledy za zdaňovací období 2023.

Mgr. et Ing. Štěpánka ŘANDOVÁ,
právníčka OS,
randova.stepanka@cmkos.cz

ČMKOS podpořila dětskou výtvarnou soutěž

Českomoravská konfederace odborových svazů podpořila dětskou výtvarnou soutěž Lidé a roboti při práci zaměřenou na problematiku digitalizace v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP), kterou vyhlásil Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v. v. i., pod záštitou Ministerstva práce a sociálních věcí ČR ve spolupráci s partnery soutěže.

Zadání soutěže vychází z cíle kampaně Evropské agentury pro BOZP na období 2023–2025 s názvem Bezpečná a zdravá práce v digitálním věku.

Cílem soutěže je seznámit nejmladší generaci s problematikou digitalizace v oblasti BOZP, zvýšit povědomí o výhodách a rizicích spojených s digitálními technologiemi a poučit ji o rizicích, která představují pro zdraví dětí i dospělých. Důležité je zapojit mladé lidi teoreticky i prakticky do celospolečenského úsilí předcházet významným ekonomickým škodám, které mohou v případě nevhodného zavádění digitalizace na pracovišti vzniknout.

Mladí umělci budou soutěžit ve věkových kategoriích 6 až 10

let a 11 až 16 let. Své práce mohou přihlašovat do 31. března 2024.

Více informací o soutěži, včetně instruktážních materiálů pro učitele a přihlašovacího formuláře, je možné najít na webové adrese

http://skoly.vubp.cz/soutez_lide-a-roboti-pri-praci.php.

Zdroj: www.cmkos.cz

Potvrzení o zaplacených členských příspěvcích je nutné předat nejpozději do 15. února

Vážené kolegyně, vážení kolegové, letos naposled je možné uplatnit odpočet od daňového základu za členské příspěvky zaplacené odborové organizaci.

Níže naleznete vzor "Potvrzení odborové organizace o výši zaplaceného členského příspěvku pro účely snížení základu daně z příjmu fyzických osob". Potvrzení o celkové výši zaplaceného členského příspěvku za kalendářní rok 2023 vydává odborová organizace všem svým členům, kteří v roce 2023 odvedli členské příspěvky na účet odborové organizace (případně v průběhu roku 2023 složili finanční hotovost do pokladny odborové organizace).

Vzhledem ke skutečnosti, že zaměstnanec je povinen požádat

o zúčtování daně z příjmu ze závislé činnosti svého zaměstnavatele nejpozději do 15. 2. daného kalendářního roku (nemá-li zaměstnanec jiný vedlejší příjem), je zaměstnavatel povinen toto zúčtování daně zaměstnanci provést), **je proto nutné potvrzení svým členům vystavit a předat nejpozději do tohoto termínu (tedy do 15. 2. 2024)**, aby si zaměstnanec (váš člen) mohl odečít od základu daně uplatnit.

Uživatelé programu TREWIS ZO mohou využít možnost vygenerovat potvrzení o zaplacených členských příspěvcích přímo z programu.

Děkujeme vám všem za spolupráci.

Mgr. Lubomír FRANCL, místopředseda OS, francl.lubomir@cmkos.cz

Potvrzení odborové organizace o výši zaplaceného členského příspěvku pro účely snížení základu daně z příjmů fyzických osob

Základní/Místní organizace OSZSP ČR

potvrzuje, ve smyslu ustanovení § 15 odst. 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění účinném k 31. 12. 2023, že její člen

.....
(jméno, příjmení, datum narození)

zaplatil v roce 2023 odborové organizaci členský příspěvek ve výši Kč.

Potvrzení se vydává podle § 38 l, odst. 1 písm. j) téhož zákona.

V dne

.....
podpis předsedy odborové organizace
a razítko odborové organizace

Pokyny pro platbu členských příspěvků, příspěvků do Zajišťovacího fondu a vyplňování hlášení pro rok 2024

Vážené kolegyně, vážení kolegové, jak již jistě víte z finančního řádu schváleného 10. 11. 2022 na IX. sjezdu OSZSP ČR a účinného od 1. 1. 2023, i v letošním roce dochází ke změnám ve výši odvodů členských příspěvků. **Prosíme vás, abyste používali vždy aktuální formuláře hlášení** (jak odvodů členských příspěvků za člena, tak příspěvků do Zajišťovacího fondu i změn v členské základně), platné **pro daný rok, tj. pro rok 2024.**

Aktuální formuláře najdete nejen na následujících stránkách Bulletinu, ale také na svazových webových stránkách www.zdravotnickeodborny.cz (klikněte na odkaz v horní liště „Pro členy a odborové organizace + PŘIHLÁŠKY a FORMULÁŘE“, sjeďte posuvníkem níže na otevřené stránce a hledejte konkrétní formulář hlášení pod nadpisem „Soubory ke stažení“), formuláře rovněž zašleme do všech ZO e-mailovou cestou a kdykoliv budou na vyžádání u regionálních manažerů a u agendou pověřených zaměstnanců OS.

Budete-li postupovat podle níže uvedených pokynů, bude naše spolupráce fungovat bezchybně a výbory i členové se tak rychle a včas dostanou k potřebným informacím i k požadovaným benefitům. Pokud pošlete starý formulář hlášení nebo do nesprávných rukou zaměstnance, vše se časově prodlužuje. Mohlo by dojít k nepříjemným situacím, v krajním případě k neposkytnutí právní pomoci členovi pojišťovnou D.A.S. z důvodů nenahlášení člena pojišťovně. Vyvarujme se, prosím, společně těchto nedorozumění!

Platba odvodů členských příspěvků

Pro jistotu připomínáme, že od 1. 1. 2024 podle schválených změn finančního řádu OS činí **odvod na OS za každého člena 120 Kč** (počínaje odvody příspěvků za měsíc leden, které fakticky zasíláte v únoru).

Pokud výše členského příspěvku, který člen zaplatí základní organizaci, nedosáhne výše odvodu na OS, tedy je menší než 120 Kč (například z důvodu pracovní neschopnosti po část kalendářního měsíce), odvede odborová organizace za každého tohoto člena na OS **90 Kč**.

Za zaměstnance, který neměl žádný příjem po celý příslušný kalendářní měsíc z důvodu dočasné pracovní neschopnosti, činí odvod na OS **15 Kč**.

Pro úplnost uvádíme, že tento člen by měl zaplatit odborové organizaci udržovací příspěvek ve výši **nejméně 20 Kč**.

Také v roce 2024 pokračuje naše spolupráce s pojišťovnou D.A.S., které mohou využívat i členky na mateřské a rodičovské dovolené (záleží na jejich rozhodnutí).

Za členky na mateřské a rodičovské dovolené, které chtějí využívat služeb pojišťovny D.A.S., odvedou ZO **15 Kč** a pro pojišťovnu D.A.S. budou zařazeny mezi ostatní členy OS.

Počet těchto členek se uvádí v řádku společně se zaměstnanci, kteří neměli žádný příjem z důvodu pracovní neschopnosti, tedy v hlášení v řádku 4.

Členky, které nebudou chtít využívat pojištění a za které nebude ZO stejně jako dosud odvádět nic, budou uvedeny v řádku 5.

Číslo účtu a variabilní symbol (VS)

Číslo účtu pro platbu odvodů členských příspěvků: 1029746169/5500.

Variabilní symbol pro platbu za příslušný měsíc zůstává stejný.

Variabilní symbol (VS) je pro každou organizaci jedinečný a tvoří se z registračního čísla odborové organizace, které je ZO (MO) přiděleno odborovým svazem při jejím vzniku.

Místo prvního dvojčíslí čísla základní organizace (tj. čísla 22) se uvádí označení měsíce, za který platbu posíláte (01, 02, 11, 12)

a následuje 8 číslic z registračního čísla konkrétní odborové organizace.

Pojištění právní ochrany D.A.S.

Pojišťovně D.A.S. se i letos bude čtvrtletně posílat aktuální jmenový seznam členů, kteří jsou pojištěni. **Je tedy nutné, aby databáze členů byla pravidelně (měsíčně) a řádně aktualizována.**

Pro tyto účely došlo ke změnám již v roce 2018 a i pro rok 2024 zůstávají beze změny.

Nutností je tedy vyplňovat s každou změnou člena (změna příjmení, odchod a návrat z MD, nový člen...) **stranu 2 hlášenky odvodů členských příspěvků**, jejíž součástí je sloupec **pro hlášení změn v Zajišťovacím fondu**.

Neposílejte změny v evidenci členů na dvě místa, ale **ŘÁDNĚ VYPLŇUJTE VŠECHNY SLOUPCE STRANY 2 HLÁŠENÍ ODVODŮ – ZMĚNY V ČLENSKÉ EVIDENCI** (ta strana hlášení, kde jsou kolonky pro hlášení nového člena, zánik členství a změny u člena – adresa, profese, funkce, členství).

V hlášení odvodů do Zajišťovacího fondu již kolonky pro hlášení změn v evidenci členů nejsou.

UPOZORNĚNÍ: hlášenky (jak odvodů členských příspěvků, tak změn v členské evidenci) zasílejte **VÝHRADNĚ** paní Sylvě Kostohryzové, e-mail: kostohryzova.sylva@cmkos.cz, telefon 734 787 907.

Důchodci a pojištění právní ochrany D.A.S.

Oblast soukromého práva u pojišťovny D.A.S. mohou využívat i členové – nepracující důchodci.

- Pojištění členů – nepracujících důchodců - je dobrovolné.

- **Základní organizace** za tyto členy pošlou **1x za rok příspěvek 60 Kč** za člena.

- Počet těchto členů a částku uvedou základní organizace na zvláštní hlášení určené jen k tomuto účelu a pošlou ji na OS též **k rukám paní Sylvě Kostohryzové** (kostohryzova.sylva@cmkos.cz).

- **Platba se zasílá na stejný účet jako odvody, tedy na účet č.: 1029746169/55.**

- **Variabilní symbol pro platbu za nepracující důchodce je pro rok 2024: 41192024.**

Platba do Zajišťovacího fondu (ZF)

V hláškách do Zajišťovacího fondu nedochází k žádným změnám.

I v roce 2024 budete hlásit v souvislosti se Zajišťovacím fondem pouze částky odvodů za členy na příslušném formuláři (Příloha č. 2 Statutu Zajišťovacího fondu OSZSP ČR).

UPOZORNĚNÍ: hlášenky odvodů do Zajišťovacího fondu zasílejte VÝHRADNĚ kolegyni Mgr. Šarce Pohankové na adresu: pohankova.sarka@cmkos.cz, telefon 731 564 070.

Do Zajišťovacího fondu už nehlásíte změny v evidenci členů, ty hlásíte prostřednictvím druhé strany hlášenky a sloupce „hlášení změn v ZF“ paní Sylvě Kostohryzové.

Platby se provádějí se stejným variabilním symbolem (VS) jako v minulých letech.

- **Číslo účtu pro ZF je 1033461705/5500**

- Při tvorbě VS pro platbu do Zajišťovacího fondu vychází odborová organizace ze svého registračního čísla přiděleného při jejím založení odborovým svazem, kde dvojčíslí 22 na začátku bude nahrazeno číslem příslušného měsíce pro určení měsíce platby (51 – leden, 52 – únor, 53 – březen, 54 – duben, 55 – květen, 56 – červen, 57 – čer-

pokračování na straně 20

Pokyny pro platbu členských příspěvků, příspěvků do Zajišťovacího fondu a vyplňování hlášení pro rok 2024

pokračování ze strany 19

venec, 58 – srpen, 59 – září, 60 – říjen, 61 – listopad, 62 – prosinec). Další identifikační čísla (8 číslic) organizace zůstávají stejná.

• Za členky na MD a RD se do Zajišťovacího fondu platba neodvádí, ale dál zůstávají ve fondu a mohou čerpat dary. Proto u členek, u kterých hlásíte odchod na MD a RD, nemusíte hlásit ukončení jejich členství v ZF.

Program TREWIS ZO

• Nejlepším a nejjednodušším způsobem pro základní organizace, jak provádět změny v databázi členů, je používání programu TREWIS ZO, který je pro základní organizace k dispozici zdarma.

• V programu evidence členů byl upraven i číselník kategorií členů, aby odpovídal těmto požadavkům, a je uveden na druhé straně hlášenky odvodů.

• Program TREWIS ZO v současné době umožňuje posílání hlášenek odvodů členských příspěvků elektronicky přímo z programu. Výše částek odvodů je v programu TREWIS předem nastavena, stačí vyplnit počet u požadované kategorie. Pokud byste chtěli ještě například v únoru zadat odvod za prosinec, **stačí si zvolit rok a následně měsíc**, za který je odvod hlášen, a částky budou přednastaveny ve správné výši, platné pro konkrétní kalendářní rok.

Program rovněž umožňuje evidenci členů v Zajišťovacím fondu a vyplňování a zaslání měsíčních hlášení elektronicky, přímo z programu TREWIS ZO.

Ty základní organizace, které program TREWIS ZO využívají, nemusí již posílat klasickým způsobem žádné hlášenky, mohou si vše spravovat a odesílat přímo z programu, stejně tak si mohou dohledat identifikační číslo jakéhokoliv člena (i nového) na kartičku pojištěnce D.A.S.

Uživatelé programu TREWIS ZO mohou také využít možnost vygenerovat potvrzení o zaplacených členských příspěvcích přímo z programu.

Věříme, že tyto informace vám pomohou a zjednoduší vaši práci.

Těšíme se na spolupráci v roce 2024.

Mgr. Lubomír FRANCL, místopředseda OS,
franc.lubomir@cmkos.cz

Informace o členských příspěvcích pro členy regionálních organizací bez právní osobnosti platné pro rok 2024 (dle finančního řádu OSZSP ČR schváleného IX. sjezdem OSZSP ČR dne 10. 11. 2022 a účinného od 1. 1. 2023)

1. Členové regionální organizace bez právní osobnosti Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče ČR jsou na základě stanov OS za podmínek stanových finančním řádem OS povinni hradit členské příspěvky, a to základní individuální příspěvek nebo udržovací individuální příspěvek.

2. **Základní individuální příspěvek** platí člen regionální organizace bez právní osobnosti, pokud jde o:

a) zaměstnance v pracovněprávním vztahu, včetně pracujících důchodců s výjimkou členů, kterým přísluší platit udržovací individuální příspěvek (viz text níže, bod 3)

b) osoby samostatně výdělečně činné.

Výše základního individuálního příspěvku je stanovena paušální částkou podle výše čistého příjmu člena regionální organizace (viz příložená tabulka „Členské příspěvky člena regionální organizace bez právní osobnosti“ řádky 2, 3, 4).

3. **Udržovací individuální příspěvek** platí člen regionální organizace bez právní osobnosti, pokud jde o:

a) nepracujícího důchodce,

b) zaměstnance čerpajícího mateřskou nebo rodičovskou dovolenou

c) studenta,

d) nezaměstnaného,

e) zaměstnance, který neměl žádný příjem po celý příslušný kalendářní měsíc z důvodu dočasné pracovní neschopnosti.

Navyšování příspěvků v roce 2023, které schválili delegáti IX. sjezdu odborového svazu, se týká také členů regionálních organizací – obecně došlo k navýšení odvodů o 15 Kč v roce 2023 a pak každoročně o 10 Kč (v letech 2024–2026) a struktura základního individuálního příspěvku zůstává stejná, odvod na OS dle výše čistého příjmu.

Členské příspěvky člena regionální organizace bez právní osobnosti	2024
Základní individuální příspěvek při čistém příjmu do 15 000 Kč/měs.	160
Základní individuální příspěvek při čistém příjmu od 15 001 Kč do 20 000 Kč/měs.	195
Základní individuální příspěvek při čistém příjmu od 20 001 Kč a výše	245
Udržovací příspěvek viz čl. 44 písm. a), b), c), d)	20
Udržovací příspěvek – viz čl. 44 písm. a) s využitím právní pomoci ze strany smluvních partnerů OS	25
Udržovací příspěvek – viz čl. 44 písm. b) s využitím právní pomoci ze strany smluvních partnerů OS	35
Udržovací individuální příspěvek viz čl. 44 písm. e)	35

• **Udržovací příspěvek ve výši 20 Kč/měsíc** platí individuální člen – nepracující důchodce, zaměstnanec čerpající mateřskou nebo rodičovskou dovolenou, student a nezaměstnaný.

• **Udržovací příspěvek ve výši 35 Kč/měsíc** platí individuální člen – zaměstnanec, který neměl žádný příjem po celý příslušný kalendářní měsíc z důvodu dočasné pracovní neschopnosti.

• **Číslo účtu, na který se odvádí členské příspěvky člena regionální organizace bez právní osobnosti, je: 1029746169/5500.**

• **Variabilním symbolem** platby je datum narození ve tvaru uvedeném v rodném čísle člena v části do lomítka (tj. rodné číslo bez číslic za lomítkem).

• Do zprávy pro příjemce (v bankovním příkazu) uveďte, prosím, **období, na které je platba hrazena! Je-li platba příspěvku hrazena z účtu jiné fyzické osoby** (účet je veden na jiné jméno, než je jméno registrovaného člena), **je nezbytné uvést do poznámky kromě období, na které je platba hrazena, též jméno (ve zkratce) a příjmení člena (např. L. Novák), za kterého je platba hrazena!** Vyhnete se tak společně nepřijemnostem a platba se tak snáze dohledá a přiřadí správnému členovi.

• Základní individuální příspěvek nebo udržovací individuální příspěvek člena regionální organizace bez právní osobnosti platí člen OS **čtvrtletně PŘEDEM!**, a to **vždy do 10. dne prvního měsíce příslušného kalendářního čtvrtletí!**

V případě dotazů a nesrovnalostí v platbách členů regionální organizace kontaktujte svoji prozatímní předsedkyni regionální organizace, případně na centrále OS Michaela Jiráskovou:

jiraskova.michaela@cmkos.cz nebo telefonicky: 736 504 753.

HLÁŠENÍ K PLATBĚ ODVODŮ ČLENSKÝCH PŘÍSPĚVKŮ

Měsíc:

Rok: 2024

Číslo organizace OSZSP ČR: 22 - -

Číslo účtu odborové organizace / kód banky:

Datum platby: Variabilní symbol platby:

+

Kategorie členů	Počet členů	Výše odvodu OS za člena	Částka	Poznámka
zaměstnanci v pracovním poměru		120 Kč		
osoby samostatně výdělečně činné		120 Kč		
zaměstnanci, jejichž příspěvek byl v daném měsíci nižší než výše stanoveného odvodu		90 Kč		
zaměstnanci, kteří v daném měsíci neměli příjem z výdělečné činnosti, a zaměstnanci na MD a RD, pojištění u D.A.S.		15 Kč		
zaměstnanci na MD a RD, kteří nejsou pojištění u D.A.S.		0 Kč		
studenti		0 Kč		
nezaměstnaní		0 Kč		
počet členů v měsíci:		celkem zasláno Kč		
z toho žen		XXXXX	XXXXX	

Zpracoval/la: Telefon, mobil:

.....

Dne:

.....

razítko odborové organizace, podpis předsedy výboru

Nový člen v evidenci odborové organizace

Příjmení, jméno, titul	Datum narození	E-mail, telefon	Datum vstupu do OS	Datum vstupu do ZF	Profese	Kategorie

Zánik členství

Příjmení, jméno, titul	Datum narození	Důvod ukončení	Datum ukončení členství v OS	Datum ukončení členství v ZF

Změny v příjmení, adrese, profesi, funkci, členství

Příjmení, jméno, titul	Datum narození	Změny (příjmení, profese, funkce, kategorie)	Profese	Kategorie

Kategorie členů:

- Zaměstnanec 100 %
- Zaměstnanec 50 %
- Zaměstnanec 0 %
- OSVČ
- Nepracující důchodce D.A.S.
- Mateřská a rodičovská dovolená
- Student
- Nezaměstnaný
- Člen regionální organizaci
- Mateřská a rodičovská dovolená D.A.S
- Nepracující důchodce

Profese:

- Lékaři a zubní lékař
- Farmaceuti
- Všeobecné sestry, porodní asistentky
- Ostatní zdravotničtí pracovníci bez odborného dozoru
- Zdravotničtí pracovníci se specializovanou způsobilostí
- Zdravotničtí pracovníci pod odborným dohledem
- Jiný odborný personál
- Pedagogičtí pracovníci
- THP
- Dělníci a provozní pracovníci
- Pracovník v sociálních službách
- Sociální pracovník
- Ostatní

Razítko odborové organizaci

HLÁŠENÍ K PLATBĚ POJIŠTĚNÍ ZA ČLENY NEPRACUJÍCÍ DŮCHODCE

Rok:	2024
------	------

Číslo organizace OSZSP ČR: 22 - -

Číslo účtu odborové organizace / kód banky:

Datum platby: Variabilní symbol platby: 41192024

Kategorie členů	Počet členů	Výše částky za člena	Částka	Poznámka
členové - nepracující důchodci		60 Kč		
celkový počet členů v roce		celkem zasláno Kč		

Zpracoval/la:

Telefon, mobil:

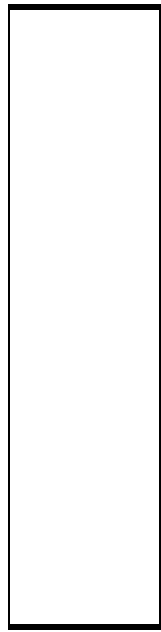
Dne:

razítka odborové organizace, podpis předsedy výboru

Příloha č. 1 Statutu Zajišťovacího fondu OSZSP ČR
(vyplňte při první platbě do Zajišťovacího fondu)

Kopii tohoto dokumentu zachovejte ve vašem účetnictví!!

otisk razítka odborové organizace

Název odborové organizace:	
Registrační číslo:	22 - -

Při platbě převodem (číslo účtu/kód banky):	
Při platbě poukázkou (při platbě převodem nevyplňovat!):	
Variabilní symbol:	
Platba za měsíc:	
Datum platby:	
Platba celkem:	

(např.: pošta/15. 8. 2013)

(např.: červenec 2013)

Sloupec funkce:

- 1 předseda
- 2 místopředseda
- 3 hospodář
- 4 jednatel
- 5 člen výboru ZO
- 6 předseda DR, revizor
- 7 člen DR

Sloupec profese:

- 1 lékaři a zubní lékaři
- 2 farmaceuti
- 3 všeobecné sestry, porodní asistentky
- 4 ostatní zdravotničtí pracovníci bez odborného dozoru
- 5 zdravotničtí pracovníci se specializovanou způsobilostí
- 6 zdravotničtí pracovníci pod odborným dohledem
- 7 jiný odborný personál
- 8 pedagogičtí pracovníci
- 9 THP
- 10 dělníci a provozní pracovníci
- 11 pracovníci v sociálních službách
- 12 sociální pracovník
- 13 ostatní

Zpracoval:

(čitelně jméno a příjmení, telefon nebo e-mail)

Datum:

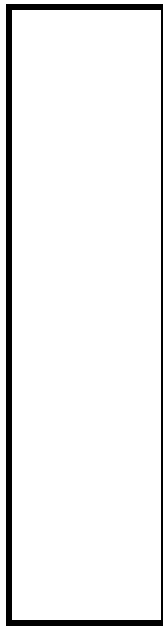
Dodržte abecední pořadí!!! **Prosíme o pečlivost a čitelnost vyplnění!** *** členky a členové na MD a RD**

P.č.	Příjmení	Jméno	Titul	Datum narození	označení neplacících členů *	Datum vstupu do ZF	profese	funkce
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								
15								

Příloha č. 2 Statutu Zajišťovacího fondu OSZSP ČR
(vyplňte při každé další platbě do Zajišťovacího fondu)

Kopii tohoto dokumentu zachovejte ve vašem účetnictví!!!

otisk razítka odborové organizace

Název odborové organizace:	
Registrační číslo:	22 - -

Při platbě převodem (číslo účtu/kód banky):	
Při platbě poukázkou (při platbě převodem nevyplňovat!):	(např.: pošta/15. 8. 2013)
Variabilní symbol:	
Platba za měsíc:	(např.: červenec 2013)
Datum platby:	
Platba celkem:	

Zpracoval: _____

Datum: _____

(čitelně jméno a příjmení, telefon nebo e-mail)